

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

CİLT:1 SAYI:1-12

PALDIR KÜLTÜR DERGİSİ

HAYVAN

SAYI:1-12

HAYVAN

bir

bir

HAYVAN

14 Şubat Cuma • Sayı: 2003/01 • Fiyatı: 800.000 TL. (KDV Dahil)

"Hava Soğukken Kan Donar"

İhsan Oktay Anar

"Ülkemde Sevgi İzinsiz Gösteridir"

Yılmaz Erdoğan

"Tarihi İlerletenlerle Olalım"

Eşber Yağmurdereli

"Melih Cevdet ile Bir Gün..."

Arif Damar

"Bir Don Bir Gömleğim Var"

Aydın Doğan

"Allah Ayakkabılarını Soyatmak İçin Bir Kürdü Çağıracak"

Serkan Bektaş

**Yaşar Kemal ile Oğuz Aral
HAYVAN için Buluştular**

BİR YENİLİK
HEP BERABER
YAPILIR.

ASLINDA
KÜL TABAĞIDIR
DÜNYA
İÇİNE BİR GÜNEŞ
BASTIRILMIŞ.

SAHNEYE GİRMEM GEREKEN YERİ
AYARLAYAMADIM
AMA ÇIKMAM GEREKEN YERİ
BİLİYORUM.

HAYATTA HER ŞEYİN,
KURULAN HAYALLERİN
ŞEKLİNE GÖRE OLUŞTUĞUNA
ÇOK SONRA UYANDIM.

Tarihi İlerletenlerle Olalım

EŞBER YAĞMURDERELİ

"Solcularla, ülkücüler birleşiyor", "Ülküdaş, yoldaş buluşması" gibi haberler çıkıyor son günlerde medyada. Bunun böyle sunulması çok yanlış. Çünkü bu birleşme değil, bir buluşma. Ayrıca bu durum, iki grubun da karakterlerini yitirdiklerini gösteriyor. Zaten tarihsel pozisyonlarını da yitirdiler. Soğuk savaş sonrası olan çarpıklıklar bunlar. Çünkü sınıf tablosu bozuldu. Sınıf pozisyonunu kaybıldı. Bu tablo, olması gereken tablo değil. Sosyalizm, ideal netliğini yitirdi. İki taraf da ideolojilerine farklı anlamlar yüklemeye başladılar. Bu farklı anlamlar yüklenme durumu, beraberinde bir etik erozyon getirdi. Artık hiçbir şey net değil. Örneğin savaşa karşı konulan tavırlar bile ahlâki bir bütünlük barındırmıyor. Yeni dünyanın şekillendirilmesi sırasında bütün bunlar bitecek diye düşünüyorum. Tekrar karşıtlar ortaya çıkacak. Herkes yerini almak zorunda kalacak. Çatışma çıkacak ve çatışmanın diyalektiğinden netleşmeler yeniden yaşanacak. Tabii sorun şu: 'Biz bütün bunlar olurken nerede duruyoruz?' Eğer 'nerede durmalıyız', sorusunu sorarsak, cevap hazır: 'Tarihi ilerleten güçlerin yanında olmalıyız. Tarihi kim ilerletiyorsa, bizler oradayız.' 🌱

Aloooo!

HAYVAN'dan Arıyoruz?!

“Güzelliğin bir tek görünüşü vardır, çirkinliğin bin.” Victor Hugo

Alo, Barış Girişimi'nden Feza Kürkçüoğlu'yla mı görüşüyoruz?

- Benim, buyrun.

Gazetelerde TBMM'de bugün yapılan Irak oturumuyla ilgili ilanınızı gördük. Oturumun açık yapılmasını, oylamanın açık olmasını ve milletvekillerinin oylarının savaşa hayır olmasını isteyen bir ilan.

- Evet. Bütün milletvekillerinin cep telefonlarına "oyunuz savaşa hayır" olsun diye mesaj attık. CHP'li birçok milletvekili "savaşa tabii ki hayır" diye cevap verdi. Ayrıca tüm milletvekillerinin meclisteki posta kutularına birer de mektup gönderdik.

Peki oturumun sonucu nedir?

- Henüz asker yollama kararı çıkmadı meclisten. Ancak üslerdeki Amerikan alet edavatlarının yenilenmesi kararı alındı. Oylamada on yedi AKP'li milletvekili red oyu kullandı. Abdurrahman Dilipak ve Şanar Yurdatapan da bir açıklama yaptılar: "Millet AKP ve CHP'yi ülkeyi savaşa şoksun diye seçmedi" dediler.

Asker göndermeyle ilgili son oturum ne zaman yapılacak?

- Önümüzdeki hafta.

Yapmayı düşündüğünüz bir eylem var mı?

- Türkiye'nin geleceğinin ve dünyanın gidişinin değişebileceği bir zaman bu. Bu yüzden kamuoyunu harekete geçirmek için her şeyi yapabiliriz.

Alo, Hayvan Dergisi'nden arıyoruz, Nazif Topçuoğlu ile görüşebilir miyiz?

- Buyurun benim.

Galeri Nev'deki son fotoğraf serginizde de önceki gibi model olarak genç kızları kullanmışsınız. Bunun nedenini öğrenebilir miyiz?

- Çünkü daha rahat oluyorlar, rol yapmayı

seviyorlar, kadınlıklarını ortaya koyarak bir nevi ikinci sınıflığı temsil ediyorlar. Ayrıca bir tuzak olayı var. Küçük kızlar neşeli bakabiliyorlar. Ama baldır bacak gibi maço şeyler yok sergide, önceki sergide de yoktu. **Bir önceki işiniz insanları irite ediyordu, bu aksine gevşetiyor galiba?**

- Aslında yanlış, bu iş insanları gevşetmeyi amaçlamıyor, daha alttan bir rahatsız etme olayı var. Yaptığım işin bir tür feminist içeriği olduğunu düşünüyorum. Maço erkekler lola kızları görmeye geliyorlar ama kızları sunuşumu gördüklerinde hayal kırıklığına uğruyorlar. Çünkü yaptığım işte kışkırtıcı bir alt metin var.

İstedığınız ama asla gerçekleştiremeyeceğinizi düşündüğünüz bir projeniz var mı?

- Ütopyaya pek zaman yok, yapamayacağınız şeyleri düşlemektense yapabileceklerinizi bir an önce yapmanız gerekiyor.

Teşekkürler.

yasakmeyve

Alo, Yasak Meyve dergisi mi?

- Evet, ben Enver Ercan.

Derginiz hayırlı olsun.

- Teşekkür ederiz.

Neden, Yasak Meyve?

- Yasak meyve bildiğiniz gibi cennetten kovulma hikayesi. Fakat evrensel-yerel bir anlam ifade ettiği için adı Yasak Meyve.

Yayın çizginiz nedir?

- Şiirin izini sürecektir. Türkiye'de ve dünyada şairlerin incelemeleri, araştırmaları, söyledikleri farklı boyutlarıyla incelenmeye çalışılacak. Yeni imzalar, yeni isimler kazanacak şiir dünyası.

Komşu Yayınları'ndan çıkıyor dergi. Gerçekten tartışılması gereken tartışmalar yaratmak, varolan tartışmaları yeni bir gözle tartışmak için çıkıyor dergi. Dünyanın ve hayatın farkında olarak.

Derginin yayın periyodu nedir?

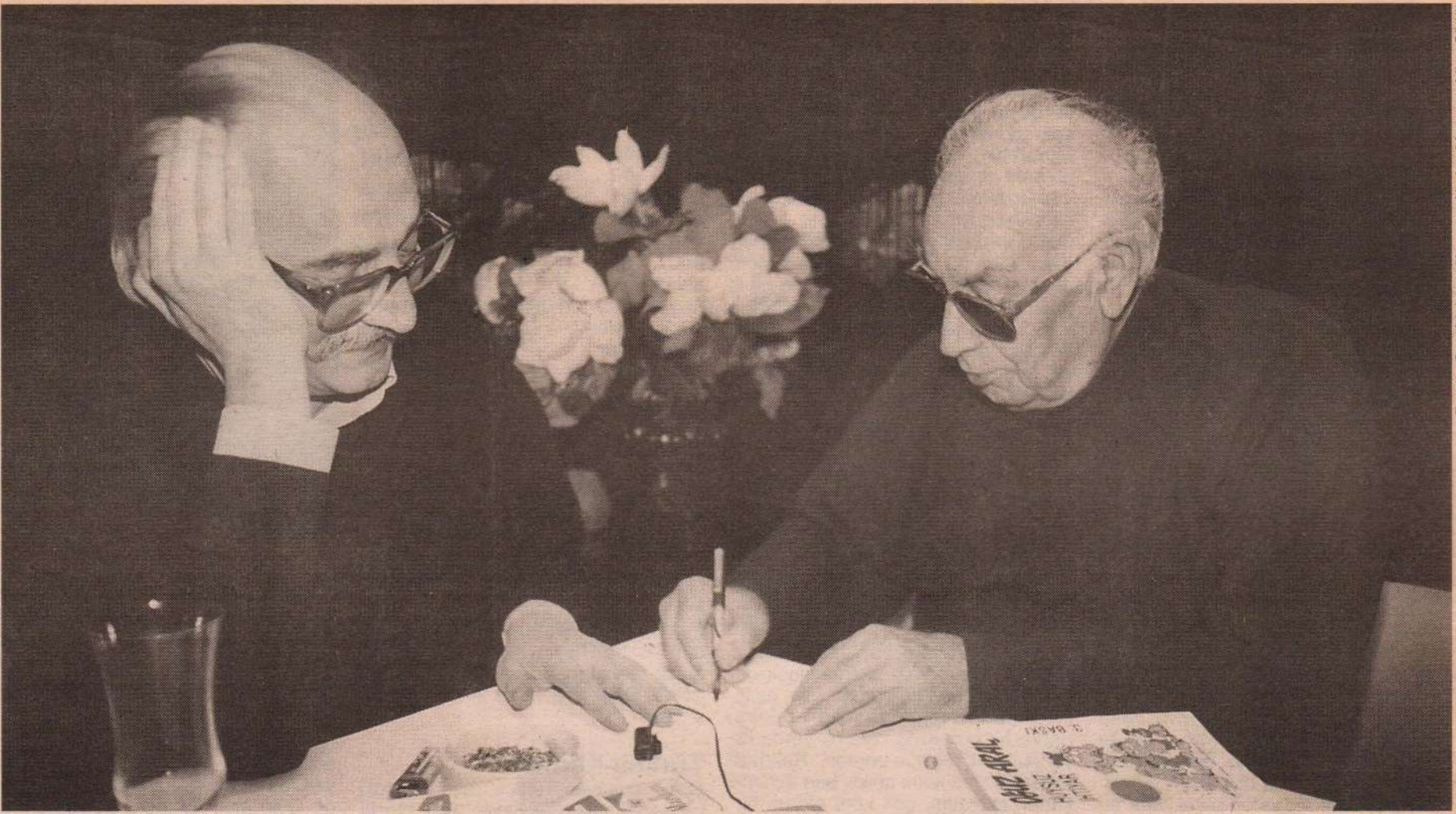
- 2 aylık.

Dergiyi kaç adet bastınız, kaç sayfa oldu?

- 5.000 bastık, 160 sayfa.

Kolay gelsin size...

- Teşekkürler. 🌱

Yaşadığımız coğrafyada herkesin göğsünü kabartacak, içini ferahlatacak iki dev sanatçı, iki hakiki insan: Yaşar Kemal ve Oğuz Aral. Biri halk kültüründen beslenerek, dünya edebiyatına doğa - insan birlikteliğinin en görkemli romanlarını sundu; diğeri karikatürü adeta el sanatlarımızdan biri haline getirdi ve dünyanın en fazla okunan mizah dergilerinden efsanevi Gırgır'ı yarattı. Onlar, çok eski arkadaşlar. Hayvan Dergisi, kültür sanat dünyasının bu iki yaşayan efsanesini biraraya getirdi ve bir kenara çekilip konuştuklarına kulak misafiri oldu.

Bir Gün Yaşar Beni Bıçakladı!!

İlk Tanışma

Yaşar Kemal: Vallahi Oğuz'la ilk olarak ne zaman tanıştığımızı hatırlamıyorum. Ne o bilir, ne de ben bilirim.

Oğuz Aral: Bana 1956 - 57 seneleri gibi geliyor ama...

Y.K.: Yok, daha eskiden tanışmıştık. Bu, karikatüre yeni başlamıştı, saz çalardı, tiyatroyla uğraşırdı, hatta ressam gibiydi... (Gülüyorlar)

O.A.: Bu da romancı gibiydi...

Y.K.: Doğru ben de romancı gibiydim. Romancı olmak kolay mı?

O.A.: Aslında kolay da, oturup yazmak lazım... (Gülüyorlar)

Aral'ın Bir Karikatürü

Y.K.: Ben bildim bileli, Oğuz'un bir karikatürü benim çalışma masamın camının altında dururdu. Ama müthiş bir karikatürdü bu. Ben o karikatürüne musallat olmuştum Oğuz'un ilk yayınladığında. "Bunu bana büyütmezsen, ben kendim büyütürüm" dedim. En sonunda bir arkadaş imdadıma yetişti,

karikatürü büyütüp bana verdi. Tam 25 sene masamın camının altında durdu bu karikatür. Bir gün arkadaşlara bir ziyafet çektim. 40 - 50 arkadaş var. Ziyafetten sonra bir baktım karikatür yerinde yok. Utandım, kim almış diye de soramadım. Öyle gitti o

müthiş karikatür.

O.A.: Ben hatırlıyorum, hangi karikatür olduğunu. Bir mahkumu anlatıyordu, tünel kazmış, gitmiş, gitmiş dağın tam dibinde dışarı çıkmış...

Y.K.: Ben o karikatürü, garibanın da garibanını anlattığı için sevi-

yordum. Biz Oğuz'la birbirimizi çok severiz. Hiçbir tatsızlığımız da olmadı bu yaşa kadar. Bir defa kavga eder gibi olduk ama ondan sonra da bir şey olmadı. O zaman da benim günahımdı.

Yaşar Beni Bıçakladı!

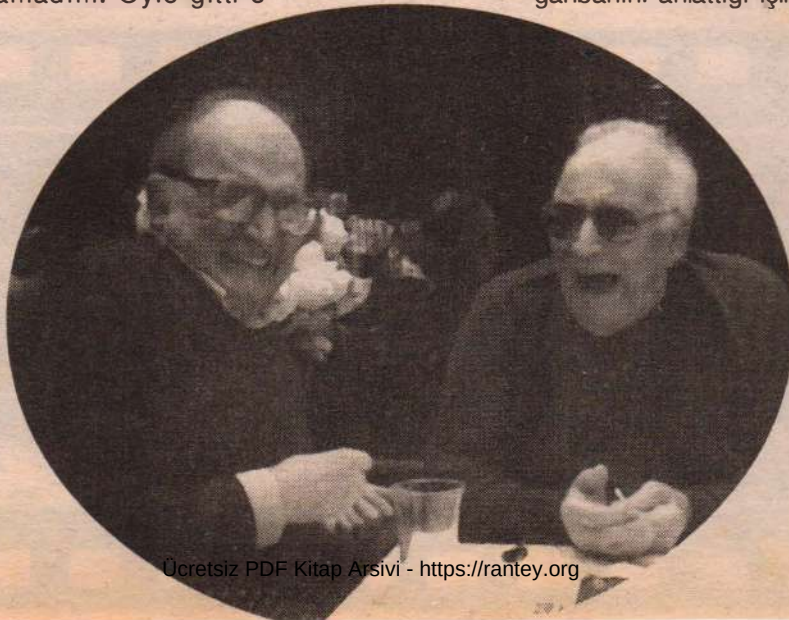
O.A.: İnanmazsınız, bir gün Yaşar beni bıçakladı. Bu siyah leke var ya (avucunun içindeki yara izini gösteriyor), işte bu Yaşar'ın bıçağının eseridir. Nuh'un Gemisi diye bir yer var, içiyoruz, ikimiz de sarhoşuz, bu geldi, elinde bir çakı var, ama küçücük...

Y.K.: Allah'ını seversen yapma ya!

O.A.: Yok anlatmam lazım. İki de bir bu bıçağı bana doğru sallıyor, delerim diyor, delerim, delerim, derken, ben de bunun elini tuttum.

Y.K.: Bıçaklı biriyle hiç kavga etmemiş bu Oğuz meğer. Yahu olacak iş mi? Elinde bıçak olan adamın eli tutulur mu hiç?

O.A.: Bıçak elime girdi, bayağı da bir yara açtı. Ondandır Yaşar gitti, yatı bir masaya, "Ben en iyi arkadaşımı

bıçakladım" diye sabaha kadar, hüngür, hüngür ağladı. "Ulan hiçbir şey olmadı, ölmedik, gel boş ver" diyorum, hüngür hüngür ağlıyor. Biz Yaşar'la ne zaman biraraya gelsek, güreşirdik. (Gülüyorlar)

Ferruh Unsuru

O.A.: Bir gün de karım Tolga'yla oturuyoruz, bir gece kulübünde. Birden Yaşar girdi içeri. Benim gözlerim ışıldadı, sevindim bunu görünce, "Ah canım gel, otur diyeceğim", bu geldi, durdu ve başladı birdenbire küfür etmeye: "Ben senin var ya ananı, avradını..." diye sıraladı ve gitti. "Niye bana küfür ediyorsun, ben sana ne yaptım?" diye-medim. Dondum, kaldım. Rahatsız oldum, aklım Yaşar'da kaldı. İçimden, "Yahu bu niye böyle yaptı" diye kendi kendimi yiyorum. Tolga'ya, "Biraz otur, ben bir bakayım şuna" dedim. Kalktım gittim Yaşar'ın masasına "Asıl ben senin ananı, avradını" dedim...

Y.K.: Oğuz böyle deyince, bu sefer ben de ona sordum, bana niye küfür ediyorsun sürekli...

O. A.: Meğerse, olay farklıymış. Bizim bir arkadaşımız vardı, Allah rahmet eylesin Ferruh. Yaşar'a kızmış, ona küfür etmek istiyor, ama cesaret edemiyor. Bir yöntem bulmuş kendince. Gidip Yaşar'a, "Oğuz sana ana avrat küfür etti" diyormuş. Bir iki sefer böyle söyleyince, Yaşar delllenmiş, "Ben bir gidip bulayım şunu, bana niye küfür ediyor" demiş. Meğer o yüzden bana küfür etmiş.

Y.K.: Tolga da en sevdiğim insanlardan biri... Buna küfür etsem bile Tolga'nın yanında etmem. Ama öyle delenmişim yani.

O.A.: Ondan sonra jeton düştü bende. Çünkü Ferruh, Yaşar'ın olmadığı bir yerde de aynı şeyi Yaşar için söylüyor. Onu kötülüyor ve bana diyor ki, "Yaşar sana ana avrat küfür ediyor." "Yahu niye etsin, alıp veremediğimiz nedir?" diye kendi kendimi yiyorum.

Y.K.: Bu Ferruh benim asla söylemeyeceğim bir sürü şeyi söylemiş.

O.A.: Ben nereden bilebilirim ki, uydurmuş bir sürü şey...

Y.K.: Allah rahmet eylesin, bu Ferruh bi tuhaftı, kendince şaka yollu birşeyler uydurur, sonra da herkese öyle gerçekmiş gibi inandırıcı anlatırdı ki...

O.A.: Mesela Hıfzı Topuz Paris'teyken, benim aleyhime bir yazı yazdı. Üstelik benim yurtdışına da çıkamadığım zamanlar. Pasaport vermiyorlar. Sonra bir gün bana uygulanan yasak kalktı ve pasaport alıp yurtdışına çıktım. Cambridge Üniversitesi çağırmış-

tı, gittim Hıfzı'yı da orada buldum ve dedim ki; "Burada Paris'te durup aleyhime yazı yazıyorsun. Üstelik Gırgır'ı görmeden, bilmeden yazıyorsun... Niye böyle yapıyorsun?" Cevabı beni çok şaşırtmıştı: "Vallahi Oğuz" dedi. Ferruh bir mektup yazdı bana, burada bu herif boktan işler yapıyor, mahvetti Türk karikatürünü, mizahı bitirdi, şuna bir iki laf geçir de, belki uslanır..." Rahmetli Ferruh böyleydi yani. (Gülüyorlar)

Menderes'in İdamı

Y.K.: Menderes idam edilecek. Cumhuriyet Gazetesi'nden beş kişi görevlendirilmiş. Ben de aralarındayım. Cevat Fehmi'ye dedim ki, "Ben uzakta dururum, ona göre, yakından bakamam." Sonuçta uzak durdum, görmedim. Çocuklar geldi, "Astılar mı?" dedim. "Evet, astılar" dediler. "Allah rahmet eylesin" dedim. Hâlâ Menderes'in üzüntüsünü çekirim. Dönüşte Nadir(Nadi) bey, "Yazı yazmayacak mısın" dedi, "Ben çingene değilim, asılacak adamın ipini çekmem" dedim. Sonra bir gün Kulis diye bir yerde içiyoruz, Ümit Yaşar'la beraber. Rahmetli Menderes'ten konu açıldı, ben daha iki kadeh içmişim, çok kötü oldum birden, alıp eve götürdüler, evde bayıldım. Beni alıp hastaneye götürdüler, iğne yaptılar. Çok üzülüm Menderes'e. Asılmasın diye çok uğraştık.

O.A.: Menderes asıldı, bütün karikatüristler işsiz kaldı. Hepimizi attılar gazetelerden. Kimse iş bulamadı sonra, çünkü hiçbir gazete bir daha karikatür basmadı. Biz karikatüristler o kadar yıprandık ki; bu olaydan, halkın nazarında, Menderes'i karikatüristler astırdı, gibi bir hava estirdiler. Ben mesela altı yıl işsiz kaldım.

O.A.: Menderes asıldı, bütün karikatüristler işsiz kaldı. Hepimizi attılar gazetelerden. Kimse iş bulamadı sonra, çünkü hiçbir gazete bir daha karikatür basmadı. Biz karikatüristler o kadar yıprandık ki; bu olaydan, halkın nazarında, Menderes'i karikatüristler astırdı, gibi bir hava estirdiler. Ben mesela altı yıl işsiz kaldım.

Babiâli Günleri

Y.K.: Biz Oğuz'la hiç aynı gazetede çalışmadık. Ama hep görüşürdük. Hep bir araya gelirdik.

O.A.: Babiâli günleri çok güzeldi. Biz Yaşar'la buluşurduk, ama bu buluşma kendiliğinden olurdu. Birden yürümeye başladık. Yaşar hemen anlatmaya başladı, her zaman sadece romanlarını anlatır, saatlerce, saatlerce anlatırdı. Şöyle yazacağım, böyle yazacağım derdi. Fakat aslında kafasında da daha pek bir şey yoktur, romana ilişkin.

Sadece bir başlık, bir imge, bir anı bulmuş ve oraya takılmıştır, onu söyleyip durur. Ya bir kelime, ya bir m a n z a - r a... Ama çoğu zaman da anlattıklarını yazmaz, başka şeyler yazar Yaşar.

Y.K.: Bu anlatma tarafım şuradan geliyor. Bir gün Berlin'e, bir konferansa gittim. Orada ısrarla sordular, "Niye okuma yapmıyorsun?" diye. "Yapmam ben okuma" dedim, çünkü ben bütün gençliğimde, okuma yaptım. Köy köy dolaşarak destan anlattım. O zaman büyük cepli bir şalvarım vardı. Ceplerimde kalem, boşa kağıtlarım köy köy dolaşıp, hem destan anlatır, hem ağıt toplardım. Aslında büyüyünce de böyle yapmaya başladım. Bu sefer köylülere değil de, Oğuz gibi yakın arkadaşlarıma anlattım.

Türkeş Karikatürü

O.A.: Alparslan Türkeş Yaşar Kemal'i hedef seçmiş, aleyhinde orda burda konuşuyor, gazeteler yazıyor. Bu gariban da, burada mı, yurt dışında mı, haberi var mı, yok mu, belli değil. Ben de dayanamadım, bir karikatür çizdim. Karikatürde Alparslan Türkeş ile Yaşar Kemal var. Türkeş söyleyip duruyor bir şeyler, Yaşar Kemal de diyor ki, buradan duyulmuyor...

Y.K.: Ben Oğuz'un bu karikatürünü görünce ödüm koptu. Yahu, "Bu çocuğu vurdurtur şimdi bu adam" dedim. Çok korktum, çünkü yaptırabilirdi. Oğuz'u vursalardı, ben vurulmaktan beter olurdu.

İkimizde Arzuhâlcilik

O.A.: Şimdi Yaşar ile benim bir ortak yönümüz daha var. İkimiz de mektupçuluk yaptık.

Y.K.: Ben arzuhalcıydım, benim kalekimden kan damlıyordu.

O.A.: Olur mu? Asıl benim kalekimden kan damlıyordu. (Gülüyorlar)

Şimdi benim Darülaceze'de kaldığım bir dönem vardı, yatacak yerim olmadığı için orada kalıyordum. Orada, düşmüş, hasta, çaresiz, kimsenin gel-

İnsan aklı ile başa çıkamayacağı acıklı durumlarla karşılaşınca, aklı fikri kayıyor ve kendini öldürmeye kadar götürüyor. İşte tam burada mizah devreye giriyor.

mediği, sormadığı insanlar vardı. Bunlar yakınlarına mektup yazmak istiyorlardı, ama yazacak kimse yoktu, ben yazmaya başladım. 10 kuruşa mektup yazıyordum, ama ne mektuplar, öyle abartıyordum ki... Namım bir anda yürüdü, herkes sıraya girmeye başladı. Çünkü mektup yazdığım kişiler, terk ettikleri yaşlı anne, babalarını ya da yakınlarını muhakkak gelip görüyorlardı. Öyle acılı bir tablo çiziyordum ki, gelmemeleri imkansızdı.

Y.K.: Bir gün arzuhalcıye bir köylü gelmiş, demiş ki, "Beni dövdüler, bir şikayet mektubu yaz." Arzuhalcı yazmış, bitirmiş ve okumaya başlamış. Arzuhalcı mektubu okumayı bitirince, köylü ağlamaya başlamış. Arzuhalcı sormuş, "Yahu kardeş ne oldu, niye ağlıyorsun?" Köylünün cevabı şu olmuş: "Meğer bana neler yapmışlar da haberim yokmuş..." (Gülüyorlar)

Tabiat ve Yaşar Kemal

O.A.: Şimdi gerek sosyalizmde olsun, gerek kapitalizmde olsun, insan varlığı en önemli değerdir. Felsefe bunun üzerine kurulur. Bu felsefenin üstüne savaşlar açılır. Şimdi doğa hayatının insan hayatından önemli olduğu ve insan hayatının da, ancak sağlıklı bir doğa hayatına bağlı olduğu felsefesi ve gerçeği anlaşılmıştır.

Y.K.: Doğ a bitti mi, insan da biter. Mesela şu anda binlerce kuş türü yok oldu, binlerce başka hayvan türünün nesli tükendi.

O.A.: Yahu burnumuzun dibinde, Mar-

Eski büyük trajedi yazarlarının bir o kadar da komedi eseri vardır. Trajedi ve komedi ikizdir. Dünya edebiyatında da bu böyledir.

çekmek. O konsantrasyon durumunu bozacak, bir laf, bir hareket, bir görüntü, bir ufak ateşleme durumunda mizah devreye giriyor ve esasında ağlanacak duruma gülüyor insan. Mesela mevlitlerde ve namazlarda çocukları korurlar. Çünkü insanın konsantrasyonunu bozar.

Çocuk o kadar baskıya, ciddiye-te dayanamaz ve hemen kıkırdamaya başlar. Millet kaptırmış, huşu içinde mevlit okuyor, güzel güzel ağlayacak, orada veledin biri kıkırdamaya başlayınca, biter her şey. Birden dünyayla ilişki kurar, durumu, kendisini, yeri, halini sorgulamaya başlar. Mizahın en büyük üstünlüğü, insanı güldürerek, gerçeğe çağırmasıdır.

Y.K.: Mizah ciddidir. Çoklarının sandığı gibi, gayri ciddi bir şey değildir. Mesela Doğan Avcıoğlu, Oğuz'u çok severdi, hiç tanışmamışlardı ama, "Türkiye'nin en ciddi adamı Oğuz Aral'dır" diyordu. Doğan bunu her yerde sürekli söylerdi. Eski büyük trajedi yazarlarının, bir o kadar da komedi eseri vardır. Trajedi ve komedi ikizdir. Trajedi olan yerde mizah da olur. Dünya edebiyatında da bu böyledir.

O.A.: Kardeşim Tekin Aral'ın son günleri. Yoğun bakımda, ben de yanına gidip geliyorum. Bir gün ziyaret sırasında dedim ki, "Ulan buldun rahat bir yer, hastabakıcılar da güzel, keyfine bakıyorsun. Bizim çalışmaktan anamız ağlıyor, hadi çabuk iyileş de gel çalış." Hastabakıcılar görmesin diye, elini yavaşça kaldırıp, çarşafın altına soktu ve bana nah işareti yaptı. Tekin'le aramızdaki son görüşme de böyle oldu. Ondan sonra vefat etti. Mizahçıların en zor durumlarındaki tepkileri bile, mizahçıya yakışır biçimde oluyor.

Köylülük

O.A.: Yaşar Kemal kitaplarında en fazla köylüleri anlatır. Bazı kitaplarında köylülerin alçaklığı konusunda öyle şeyler anlatır ki, insanı hayrete düşürür. Bazı kitaplarında da köylüleri çok sever. Mesela bu anlamda Yaşar'ın

Teneke kitabını örnek verebiliriz.

Y.K.: Benim överek, imrenerek anlattığım köylüler, üreten köylülerdir. Yoksa, köylü ve köylülük lanet bir şeydir. İnsanoğlunun bütün belası köylü ve köylülüktür. Tüm insanlığın ortak dertidir bu, Türkiye'yle ilgili bir şey değil.

O.A.: Bu bir ruh hali aslında. Anadolu köylüsünün halen çektiğini ancak bir kereye mahsus Ortaçağ'da Avrupa köylüsü çekmiştir. Yaşamıştır ve bitmiştir. Oysa Anadolu köylüsünü düşünün. Sadece Timur'la olan dönemini düşünün. Timur, tam bir köylü katilidir, yıkıp yıkmadığı köy kalmamıştır. Rastladıkları köye dalıyor, ne varsa alıyor, ırza geçiyor, giderken de yakıyor. Bu köylü bunu yaşamış, Osmanlı'yı yemiş, eşkiyayı yaşamış, hayatını başka nasıl idame ettirebilir ki! Ancak böyle küçük kurnazlıklarla işte.

Evliyalara ve Şeyhler

O.A.: Biz toplum olarak, sürekli evliyalara, şeyhler üretiyoruz. Çünkü muhtacız, onlara ihtiyacımız var. Totem yapmak gibi bir şey. İcat ettiğimiz kutsal kişilikten, derdimize çare umuyoruz. Hem bir bok olmadığını biliyoruz, hem de medet umuyoruz. Hepsini çaresizlikten.

Y.K.: 1930 yılında, memleketin durumu hiç iyi değildi. Çukurova'da müthiş bir kıtlık yaşandı, ama inanılmaz bir kıtlık. Altı ay sonra toprak yarıldı, içinden adam geçiyor... Ceyhan nehri bile kurumuş, eskiden az biraz akıyordu. Yağmur yağana kadar, öyle çok şeyh ve evliya çıkardılar ki. Sonra kuraklık bitince, yağmurlar başlayınca, Çukurova gürül gürül yeşillenince, bu şeyh ve evliyalarla dalga geçmeye başladılar. Bu evliyalardan biri, ancak iki ay dayanabildi dalga geçmelerine. Kendini Ceyhan suyuna attı ve intihar etti. Getirip köy mezarlığına gömdüler. Bu sefer de, köylünün biri, mezarında ışık gördüğünü söyleyince, yeni bir efsane başladı. Benim bütün romanlarımda anlatmak istediğim şudur: "İnsanoğlu bir karanlıktan geliyor, bir karanlığa gidiyor. Ama nerden gelip, nereye gideceğini hep unutuyor. Bir defa geldim, bari tadını çıkarayım, demiyor."

O.A.: Bunun altında müthiş bir kurnazlık var. Şeyhi, evliya'yı ne zaman şeyh, ne zaman evliya yapacağını, ne zaman bir yerine parmak atacağını biliyorlar. İhtiyaçtan şeyh ve evliya icat ediyor, ihtiyaç bitince, parmak atmaya başlıyorlar. Böyle de bir alçaklık var.

Y.K.: Başka da çaresi yok. İnsanın yaşamak için mitlere ihtiyacı var. Ve yaratıyor mitleri. Tarihte hep böyle olmuştur. Stalin, Hitler, İran Şahi, İsmet

Paşa, Mussolini, Churchill... Çok ilginçtir, bir sürü diktatör dünyada aynı zaman diliminde iktidara gelmiştir.

O.A.: Mesela Almanlar Hitler'i yaratmış, bizzat Hitler de pay almak istiyorlar. Herhalde Hitler kadar büyük görmüyorlar İsmet Paşa'yı. Bu nedenle, Hitler'i gizli müslüman yapıyorlar. Böyle bir propagandayı yürütüyorlar. O dönemlerde her yerde bu konuşulurdu.

11 Eylül Bir Milattır...

Y.K.: Gün gelir dünya, insanları taşıyamaz. Çünkü belli bir insan kapasitesini taşıyabilecek şekildedir dünya. Üstelik bu düzende bozulan, yok edilen doğa, artık hiç taşıyamaz insanı. Yeryüzünün olanaklarını insanlar eşit paylaşmıyor, büyük bir kısmı açlık sınırında. Mesela 11 Eylül yeni bir çağın başlangıcıdır. O da bu durumla bağlantılıdır. 11 Eylül bir milattır yani. Bundan sonra tarih belirlerken, 11 Eylül'den önce ve sonra diyeceğiz.

O.A.: Gerçekten aç insanın, çaresiz insanın neler yapabileceğinin çok ilginç bir göstergesidir 11 Eylül.

Y.K.: İnsanlık sıkışmış köşeye. Yapacak hiçbir şeyi kalmamış. O yüzden böyle şeylere başvuruyor. Şimdi kediye bile sıkıştırırsanız, elinizi gözünüzü tirmalar. Benim hiç umudum kalmadı insanoğlundan. Terör yanlış bir şey belki ama, insan oğlu da doğal yollardan ilerleyemiyor.

O.A.: Senin dediğine ek olarak, terör de başlangıçta kapitalizme bir itirazdır. Yanlış bir itirazdır, ama itirazdır. Sonra kapitalizm terörden de faydalanır, her şeyden faydalandığı gibi. Her tarafa silah satar.

Bu Petrolün Savaşıdır

O.A.: Yaklaşan savaşın bir petrol savaşı olduğunu ve olacağını herkes biliyor. Dünyada sadece iki adam, petrolü Amerika'yla direk paylaşmıyor. Birisi Kaddafi, diğeri Saddam. Amerika Kaddafi'yi daha önce bombaladı, Saddam'a da bırakmazlar. Petrolü elin baldırı çıplak Arabına yedirmezler yani. Gerçekte savaş petrolün savaşı.

Y.K.: Doğaya karşı da inanılmaz bir savaş var. Mesela ben ormanlarla ilgili olarak, Birleşmiş Milletler'e başvuracaktım. Türkiye'de halk da, devlet de ormanları yok ediyor, diye şikayet edecektim. Hatta, "Ölümün üzerinden geçmeyen, ormanları yakamaz" diye de yazı yazdım. Ormansız bir ülke, bir insan olabilir mi? Petrol kadar, hatta petrolden daha önemlidir ormanlar. Yazık ki, bu ülkede bunu anlamıyor insanlar. 🌳

Ey Yeniçeri, soğuk iklimde bir kâfiri katlettikten sonra, kılıncındaki kanı mutlaka sil ve ondan sonra kınına sok. Çünkü hava soğukken kan donar, kılınç da kınına yapışır.

Yeniçeriye Tavsiyeler

IHSAN OKTAY ANAR

Devletlu, Azametlû, Kudretlû Padişah Efendimizin Ferman-ı Hümayûnları gereği hazırlıkları başlayan Tırnava Seferi'nde, bazı müşküllere maruz kalmamasını dilediğim kapıkulu efradına tavsiyelerim odur ki;

1. Önce silahını gözden geçir. Tüfenginin falya deliği çevresinde eğer ki bir çatlak varsa tetiği çektiğin anda silah, namlu dibinden patlar ve Allah korusun, yüzünü darmadağın eder.

2. Tüfengin fitiliyse, bu fitilin güherçilesinin iyi cins olması gerekir. Bunu ancak tadarak anlayabilirsin. Bundan başka, tüfenginin yılankavisinden geçirilirken fitilden güherçilenin pul pul dökülmemesi icap eder. Yoksa yılankavi, falya tavasına değdiğinde yemleme barutu ateş almaz.

3. İyi cins barut kullan. Tadıldığında barut, acı ve tuzlu ise kötü, dili ısırpı biraz da tatlı hissi veriyorsa iyidir. İyi barut bulmak istersen

Kadiasker Mahallesi'nde, Şehzadebaşı'nın arkasındaki silahçılar çarşısında dükkan işleten Himmet Usta'ya git. "Beni Uzun İhsan gönderdi" de. Selamımı da söyle. Tezgaah altından sana en iyi barutunu verecektir.

4. Kılıncın keskin olmalı. Bazı yeniçeriler üçü beşi

bir araya gelip yuvarlak bir kalıbın içine zift ve kum dökerek karıştırırlar ve tekerlek şeklindeki bu bileği taşını pedalla döndürüp kılıçlarını bilerler. Sen böyle yapma.

Kılıncının keskin olmasını istiyorsan Malta taşından şaşma.

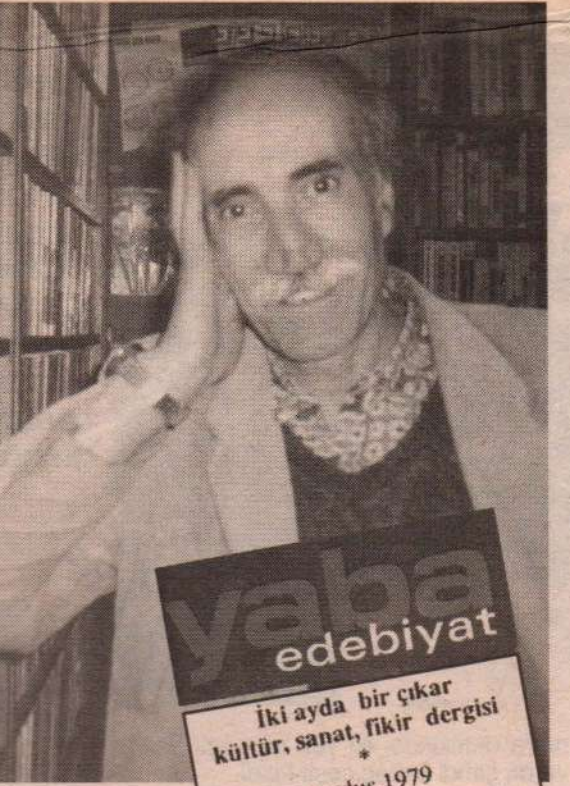
5. Eğer ki şu yeni icat çakmaklı tüfenklerden birini kullanıyorsan, horozun mensesine sıkıştırılmış çakmak taşının falyaya çarptığında ara sıra kırılacağını bil. Bunun için yedek çakmak taşların yanında hazır olsun. Mengene paslanmış olmasın, yalama olmamasına da dikkat et.

6. Soğuk iklimde bir kâfiri katlettikten sonra, kılıncındaki kanı mutlaka sil ve ondan sonra kınına sok. Çünkü hava soğukken kan donar, kılınç da kınına yapışır. Böylece tehlikeli bir durumda ne kadar asılırsan asıl, kılıncını kınından çekemezsin.

7. En az 2 karış enindeki bir kuşağı beline 40 kere dola. Bu sayede göbek düşme illetinden korunursun. Ayrıca böbreklerini de üşütmezsin. Ayağına yemeni yerine çizme giy. Çünkü insan en başta ayaklarından üşütür.

Ey yeniçeri! Sana son tavsiyem, esame defterini veya ocaktaki kaydını bir başkasına devredip ocaktan ayrılmak ve Galata'daki, Kefeli'nin meyhanesinde kafayı çekmendir. Çünkü en cilveli köçekler buradadır. Bunu yapacak kadar cesursan, bir o kadar mutlu da olacağını bil. ☘

Bu Aydın Doğan, o Aydın Doğan değil. Ya da o Aydın Doğan, bu Aydın Doğan değil! Bu Aydın Doğan, kendi halinde yayıncılık yapan, kitaplar, dergiler çıkaran, kitabevi olan bir Aydın Doğan. Bu Aydın Doğan'la, o Aydın Doğan'ı konuştuk.

Bir Don Bir Gömleğim Var

AZİZ GÜLTEKİN

İsim benzerliğinizden başlayalım...

- Yayıncılık alanında ben öbür Aydın Doğan'dan daha kıdemliyim. 1974 yılında gazeteciliğe başladım. Her gün haber ve röportajlarım çıkıyordu. 1979'da Aylık Yaba Dergisi'ni ve yayınlarını kurdum. Yani ufak çapta da olsa yayın dünyasına girdim. **Abdi İpekçi**'nin öldürülmesinden sonra **Milliyet** satıldı. Yeni sahibi "**Aydın Doğan**" çıkınca, başta çok şaşırılmışım. **Milliyet**'e bağlı diğer yayın organlarının da imtiyaz sahibi Aydın Doğan olmuştu. Beni yeterince tanımayanlardan kutlama telefonları aldım, Yaba'ya ürün gönderen kimi yazarlar; "Efendim, gönderdiğim yazıyı uygun bulduğunuz takdirde, **Milliyet Sanat Dergisi**'nde de yayınlarsanız memnun olurum" gibi notlar düşmeye başladılar. Ben de bıyık altından gülüyordum tabii bu olanlara.

Peki hiç diğer Aydın Doğan'la karşılaştınız mı?

- Karşılaşmadım. Çünkü yollarımız ayrı. Ama çok çok benzerlik yüzünden. Bir defasında İzmir Kitap Fuarı'nda daydım, Mustafa Şerif Onaran bir arkadaşıyla standımıza geldi ve arkadaşına, "Seni Aydın Doğan'la tanıştırayım" dedi. Adamın yüzünün şekli değişti. Durumu anlayan Onaran; "Yahu medya patronu Aydın Doğan değil, gariban Aydın Doğan" diyerek bizi güldürmüştü. Özünde bir gerçek saklıydı; paranın egemenliği karşısında insan garibanlaşıyormuş demek. Benzeri şeyleri çok yaşadım. "Aydın Doğan kitaplarını imzalıyor" anonsu üzerine gelen bazı okuyucular, uzaktan bakarak, "Yok yahu. bu o değil" deyip gidiyorlar-

dı. Veya, "Bu adam kitap da mı yazmış!" diye kızıyorlardı. Sonra durumu kurtarmak için "Öykücü Aydın Doğan kitaplarını imzalıyor" anonsları yaptım. Fuar yönetimi sadece benim için sıfat kullanmayı uygun bulmuştu.

Yazı ve kitaplarınızda farklı isim kullanmayı düşündünüz mü?

- Çeşitli nedenlerle farklı imzalar kullandım. Zaman zaman Aziz Aydın imzasıyla öykülerim çıktı. Ama Aydın Doğan benzerliğinden dolayı yaptığım bir şey değildi bu.

Küçük çaplı bir yayıncı olarak, yayın dünyası hakkında ne düşünüyorsunuz?

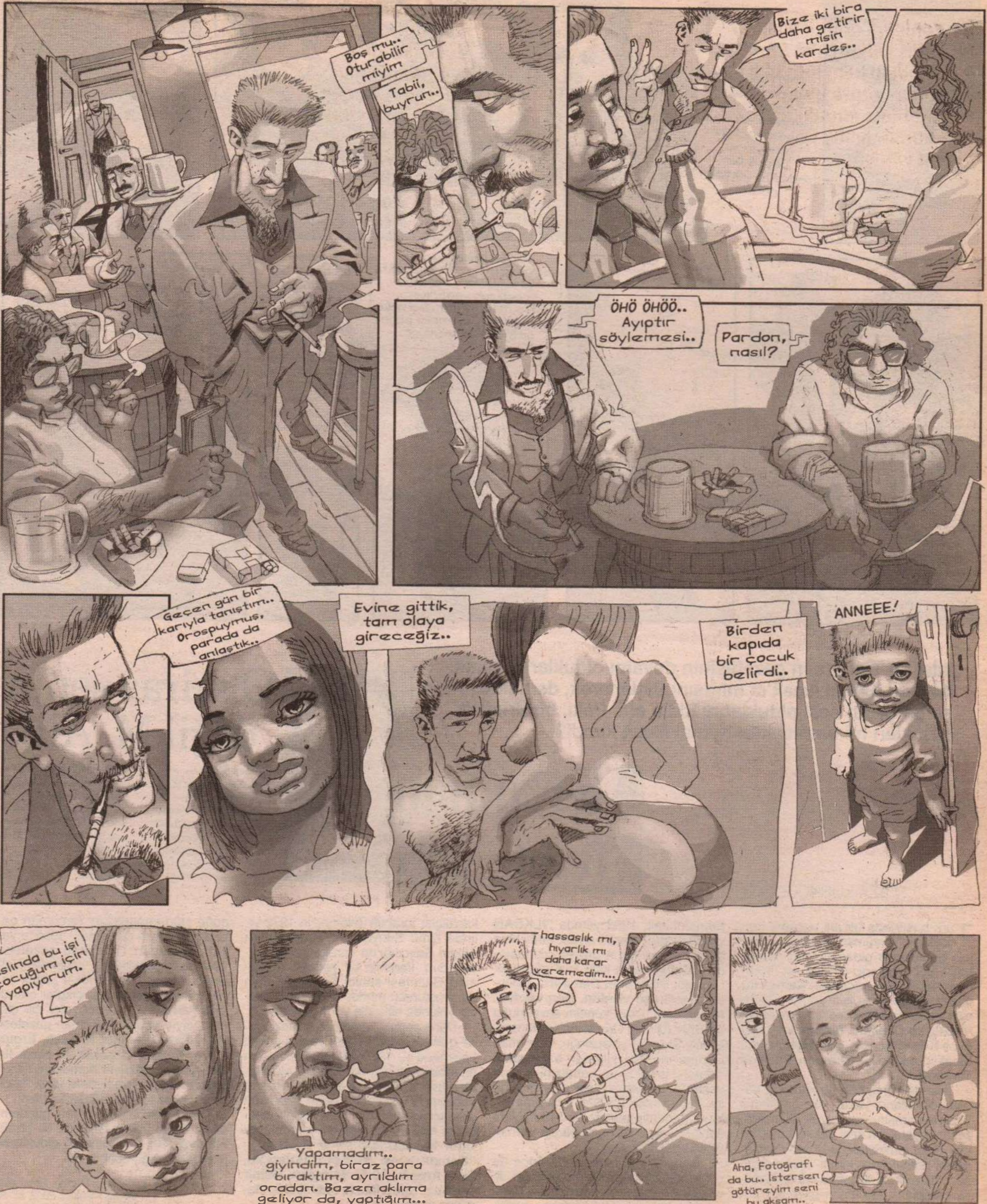
- Bu düzende bizim gibi yayınevlerinin kartellere rakip olma şansları yok. Bizler az sermaye ile emek yayıncılığı yapıyoruz. Yayıncılık geleneğimizde bu var. Bizde çalışanlar, yayınevinin hem patronu, hem emekçisidir. Bu yüzden ortaya konan işlerin bir kişiliği, sıcaklığı olur. Ticari yayıncılıkta bu yoktur. Bizim yayıncılık bir gönül işidir, fikrî açıdan sorumluluk taşır; düzenle uyum içinde olması zordur.

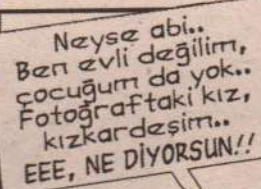
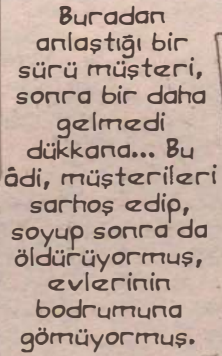
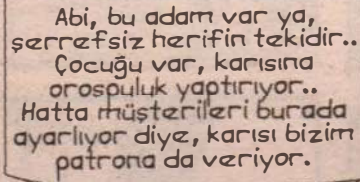
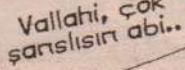
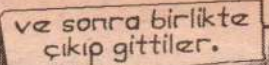
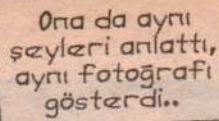
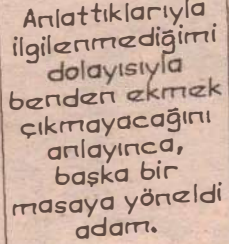
Mizahla da uğraşıyorsunuz. Mizah hakkında ne düşünüyorsunuz?

- Evet, hem edebiyat hem de mizah. Biz, toplum olarak mizaha yatkın. Bazı dönemlerde mizah, Milli Eğitim'in eğitim müfredatından daha işlevli olmuştur toplum üzerinde. Mizahımızı inceleyenler daha iyi bilirler ki; hükümetler en çok mizahçılardan çekmişlerdir.

Patron Aydın Doğan'ın çok şeyi var demiştik, sizin neyiniz var?

- Bir don bir gömlek! ☘

HÖ!

** Uğur Mumcu, *Polemikler*,
um:aq Yayınları, 2002, sf: 35

Onu beş yıl önce, çöpten kağıt topladığım dönemde tanıdım. O zamanlar filmlerde küçük rollerde oynuyordu. Ama artık hayatını sadece çöpten kazanıyor. Ve tanıdığı herkese Yeşilçam maceralarını anlatıyor...

Çöp ve Yeşilçam

OKTAY ÇETİNKAYA

Adın ne senin abicim?

- Necati Uzun.

Kaç yaşındasın Necati?

- Otuz dokuz.

Doğumun neresi?

- Ayancık, Sinop.

Mesleğin ne?

- Oyuncuydum ama bıraktım.

Profesyonel oyuncu muydun sen?

- Profesyonel oyuncuydum. Haklarımı vermedikleri için 97'de filmi bıraktım, kağıtçılığa başladım. Kağıtçılık çok güzel bir meslek, gelir sağlayan bir şey yani. Hem şöyle bir şey var herkes kağıtçılık yapamaz. Niye dersin, bizi görenler, bizi pislik zann ediyorlar... Biz ısrarla söylüyoruz, pislik değiliz... Çöpten alıyoruz, fabrikaya gidiyor, bize kağıt olarak geri geliyor. Yani amme hizmeti bu. Ben de çok memnunum bu işten, karnımı doyuruyor yani.

Oyunculuğa tercih mi ediyorsun yani kağıt toplamayı?

- Ben kağıtçılığı daha çok seviyorum. Hırslıyım da bu işi yaparken.

Kaç yıldır İstanbul'dasın Necati?

- 30. seneden beri. Dokuz yaşında geldim İstanbul'a, Dolapdere'de dayım var, İbrahim Kılıç, onun yanına geldim. Dayım bana bir yanlılık yaptı, dokuz yaşında ondan koptum. 74 filandı Yeşilçam'a takılmaya başladım.

İlk hangi filmde rol aldın?

- İlk, şimdi rahmetli olan Erol Taş'la oynadım. Erol Taş'ın Cankurtaran'da kahvesi vardı. İlk orada çekilen bir fotomanda oynadım, çocuk rolünde. Erol Abi, yeteneğimi beğendi, bu çocukta iş var dedi ve bana sahip çıktı. Onun sayesinde oyunculuğu öğrendim. Bir de ona kötü adam diyorlar değil mi? Değil. Her rolün bir şeyi vardır; o da o. Rol yaptığı için kötü anımsanmaması gerekir.

İlk oynadığın filmin adı neydi?

- Valla hatırlamıyorum canım kardeşim. Çünkü çok eski, 1974 diyor um sana. Şimdi sene 2003! 9 ya-

şında başladım 72 filmim var. Şu anda sekiz tane kasetim var elimde. Emekli olma ihtimalim olduğu zaman, onlarla ispat ederim, getirin videoyu izleyelim derim.

Alkol kullanıyor musun Necati?

- Alkol şöyle.. Bırakmaya çalışıyorum ama eskisi gibi değilim yani. Biraz ara verdim. Bağımlısı değilim, bırakabilirim. Bıraktığım zaman bırakırım ben.

Bunu niye sordum biliyor musun? Ben seni bazen böyle kaşın gözün yarılmış, ağzın burnun şişmiş bir şekilde görüyorum.

- Neden içtiğimi sana izah edeyim. Ben içki nedir tanımazdım Beyoğlu'na ilk geldiğim zamanlar. 1992 yılına kadar içki nedir bilmezdim. O zamana kadar ağzıma sürmedim. Adem diye bir arkadaşım vardı. Ben o zaman bir depoda çalışıyorum, kağıtçılık yapıyorum. Bu adam dışarıda iş yapıyordu. Ben de insanım, kusura bakma hayvan değilim karşımdaki de bir insan, aldım yanıma. Bu sefer benim işlerime iş koymaya başladı. Her şeyimi elimden almaya kalktı. Ben de kapattım orayı. Beş bin iki yüz dolar param gitti onun yüzünden.

Şu an kullanıyor musun?

- Şu an içki kullanmıyorum. Bol bol çay içiyorum abi, bol bol çay...

En sevdiğin film artisti kim Necati?

- Hepsisi iyidir de biri vardı Ahmet Tarcan mı ne, öyle bir şeydi. Ayhan Işık, ondan sonra Yılmaz Güney... Ama Kadir'i sevmem. Neden sevmem çünkü diktatör bir insan. İbrahim Tatlıses'i de sevmem. Niye? Bir insan Allah'a küfretmeyecek. Allah'a küfrettiğin zaman anında aşağı indirir seni.

Birlikte oynadığın ünlü kim var?

- Türkan Şoray var "On Kadın"da oynadım ben. O filmde polisi oynadım. Sibel Turnagöl'le "Teleflaş"ta oynadım. Sonra "Güneş Yeniden Doğacak"ta Ceylan'la, "Sızı" Gökhan Güney, Şenel Ocak, Cengiz Ustaoglu, Cüneyt'le oynadım. Onunla polis dizisinde rol aldım.

Epeydir filmlerde oynamıyorsun. Yeniden rol almak ister miydin?

- Şimdi canım kardeşim ben sana bir şey diyeyim mi, herkes filmci! Bak "On Kadın"ı çekiyoruz Türkan Şoray'la. Yüksel arkadaşım ile birlikteyiz, o polis emeklisi. Eline diafonu verdiler, yapamadı. Beş kelime söyleyecek, olmuyor. Sonra bir sahne var polis kapıda karısını döven adama "Benimle karakola kadar geleceksin" diyor. O arkadaş bu kelimeyi söyleyemiyor bir türlü. Yönetmen Çetin

inanç beni çağırdı, dedi ki: "Koçum" dedi, "sen konuşabilir misin?" "Tabii hocam, ne demek!" dedim. ve orada provası bitirdim işi. Yetenek işi bu, beyin, zeka isteyen bir iş. Herkes oyuncu olamaz ki. Usta adam başka, çırak adam başka.

Şimdi bir başrol oynamak ister miydin?

- "Teleflaş" filmindeki rolüm başrol gibiydi. Kestanecilik yapıcam, yanımda bir arkadaş simit satacak. Sibel Turnagöl'le oynayacağız. Orada provasız oynayacaksın dedi yönetmen. Çift yevmiye vereceğim dedi. İhsan Baysal mafya babası. Yönetmen dedi silahı çekeceksin, "Ziya" diye bağırarak. Beyne ve karna kurşun sıkacaksın. Soförülüğüm de var zaten. Adamı arabadan atacaksın sonra tam yol gideceksin. İşte böyle kamera dediler, hiç prova falan yok, başla oğlum dedi yönetmen. Ben kestane yaparken silahı çekiyorum, Ziya diye bağırıyorum, silahı beyne ve karna sıkıyorum, arabaya binmemle vitesi üçe takıyorum... **Bu işte başrol istemez miydin?**

- Öyle bir şey olsa tabii oynarım. Bak şimdi kağıtçı alemiyle ilgili bir film çekilse seve seve bedava oynarım. Ortaya gerçeği koyacaklar ama. 67 milyon kişinin bu filmi izlemesini isterim. Çünkü o kağıtçının çektiği çileyi onlar bilemez, yaşayan bilir.

Kağıtçılığı çok seviyorsun yani?

- Hırs var bende. Eskiden ufak tefek pazar malları topluyordum. Satabileceğim eşyalar yani, kaset, kitap falan. Bak İstanbul'un taşı toprağı değil çöpü altın. Bunu unutma. Ben bu işi nasıl bırakabilirim. Parayı buldum diye kağıtçılığı mı bırakacağım. İnsan geleceği düşünerek geçmişini unutmaz mu hiç. Benim orada hayatım geçmiş.

Sinemaya gidiyor musun?

- Sinemaya gidemiyorum çünkü ben işimi boşlarım. Sinemaya gidecek zamanım olmuyor yani çünkü günün 24 saati çalışıyorum.

Paran olmadığı için mi gitmiyorsun?

- Yok, Beyoğlu'na çıktığım zaman her sinemaya girer çıkarım ben ama sinema karın doyurmuyor Oktaycığım. Film zevk işidir. Bu masaya ekmek konmazsa karın doymaz ki.

En son hangi filmde rol aldın?

- "Güneş Yeniden Doğacak"ta Ceylan'la rol aldım. Hatta Adana'da oynadı o film, İstanbul'da oynamadı, ben seyredemedim kendi filmimi ama afişte kendimi gördüm. Kemal diye bir arkadaşla Ceylan'ı kelepçeli götürüyorum.

Kağıt toplarken sinemadan tanı-

dıklarınla karşılaştığın oluyor mu?

- Karşılaşıyorum ve bundan gurur duyuyorum abicim. Faruk Savun, Kadir Savun'un abisi, adamın cüzdanını çalmışlar cebinden, ben de kağıt topluyorum ya, işte kağıtçıların avantajı, çöpte ben bu cüzdanı buldum. "Ulan ben bunu tanıyorum bizim Faruk" dedim gittim hemen teslim ettim. Adam dedi ki bana "Senin yaptığın işle şimdi gurur duymaya başladım" dedi. "En güzel iş senin işin, alın teriyle kazanıyorsun ekmeğin değerini sen bilirsin" dedi.

Son dönemdeki filmlerden birinde oynamak ister miydin?

- Eskiya'yı hatırla ona beni de çağırışlardı. Elimde diyaforon, başkomseri oynayacağım. Üç sayfa da diyalogum var. Ben dedim ki işin adını koyalım da sonra kavga olmasın. Kaç para vereceksiniz dedim. 60 milyon dediler. 150 istedim. Vermeyince vazgeçtim. Oynamadım. Ama sen biliyor musun çok iş yaptı o film. Ne para götürdüler. **Pişman oldun mu oynamadığına?**

- Niye pişman olacaktım. Ben izleyenler önemli değil benim sırtımdan kazanılan para önemli.

Kağıtçılığı bundan seviyorum ben, alıyor kantar, koçum diyor şu kadar, tak paranı yanında veriyor. Bu işte emekçinin hakkıdır.

Sinema aleminden çalışana hakkını vermiyorlar mı yani.

- Yok Oktaycığım, vermiyorlar. İstanbul'un en büyük sorunu ne biliyor musun? Yatma sorunu. Görüyorsun dışarıda yatan kaç kişi ölüyor. Nerde hani devlet? Avrupa'da dışarıda yatmazlar seni tutuyorlar, iş imkanı veriyorlar, işsizsen maaş bağlıyorlar, saksan maaş bağlıyorlar, çocuğun varsa bakıyorlar... Yani biz Avrupa ülkesine girecekmiz, biraz zor gireriz baba! **Bu alemde en büyük kıyağı kim yaptı sana?**

- Orhan Gencebay. Klibinde çalıştım. 6 milyon yevmiyeyle gittim. 4-5 kişiyiz, akşam 5'te başladık, sabaha kadar çalışacağız, iki kişi bir sahneyi boşaltacaklar, boşaltamıyorlar. Bırakın, dedim, şöyle geçin kenara. On dakikada 40 tane şeyi istif ettim arkaya. Orhan Gencebay beni çağırdı, gel bakayım buraya dedi. Nerelisin sen? Sinopluyum dedim, belli oluyor dedi, niye dedim, çalışkan çocuğun sen iş bitti mi kulise gel dedi. Neyse 6 milyon alacağım ve bir kasa şampanya geldi, kutlamak için. Kardeşime dört tane verin, dedi kulise gittim, benim peşimden geldi, zarfın içinde para. Cebime koydu, bir açtım 100 milyon lira içinde! Hayatımda ilk defa öyle bir para aldım. 🌟

**Belki de hatırlamaya çalışmak yerine
her şeyi bir süreliğine unutmak...
Yeşim'e verdiğim söz dışında;
"Ne olursa olsun YAŞAYACAGIM..."
Her şeyi bir süreliğine unutmak ve
dışarıyı tanımak, dışarıdakileri anlamak...
Ve bu upuzun süreci HAYVAN'la
paylaşmak gibi bir olanak çıktı karşıma.**

Merhaba Dışarısı!

NİL PINAR ARIN

Onlarca ölü, yüzlerce yaralı ve 19 Aralık'la birlikte F tiplerine geçiş... Gebze'de bizim içinse ağırlaşan koşullar, ikinci bir operasyonu bekleme süreci... Diğer yandan devam eden ölüm oruçları, yeni ölüm orucu ekipleri...

Yeşim'le birlikte "kutsal mekanımız" olan kullanılmayan bir tuvalette yazmaya ve Öküz okurlarıyla paylaşmaya başlamıştık tüm bunları... Böylesi bir ortamda Öküz'de yazımızın çıktığını duymak sevinçten havalara zıplatıyordu bizi... Ama yazının çıktığı Öküz dergisini görebilmek yeni bir mücadele süreci demekti... Dergiyi aldirabilmek için bir sürü uğraş... Böyle bir dergiyi aldirmek istediğimizi söyledik, idareden bu derginin adına gülenler önce... Sonra "Bu dergi sakıncalı mı?", "Bu dergiyi vermemizde bir sakınca var mı?" türünden tartışmalar... Günler sonra dergiye ulaştığımızda "kutsal mekanda" zıp zıp zıplayan iki tip! F tiplerinde, hücrelerde kimbilir hangi çabalardan sonra Öküz'e ulaşan arkadaşların yazdıkları mektuplar sonra... O mektupları Öküz'de paylaşmaya çalışmamız...

Çok sonra okuduğum Yeşim'in yazısı, diğer ölüm oruççularının ve benim "bilinç kaybı" sürecinde yaşadıkları

larımız; "bilirsiniz bu yazının iki imzalı olması gerektiğini..." ve tahliye olduktan sonra o en karmakarışık sürecimde iki saat içinde yazdığım ama akşam kadar kardeşimle toparlamaya çalıştığımız bir yazı ya da bir çılgılık; "haydi zaman geç artık!"

En zor dönemlerde Öküz yazıları bir nefes borusu oldu bizim için. Hele tahliye olduktan sonra yazdığım o ilk yazı, "Hayata dönüş", bir ilk adımdı benim için...

Hâlâ her şey yerli yerine oturmadı. Öncesinde uzun bir süre beraber kaldığım, ölüm orucundayken aynı koğuşta olduğumuz bir arkadaşla karşılaşmıyorum adli tiptä; tanıyamıyorum onu. Neler yaşamıştık, neler olmuştu karmakarışık bunlar... Hâlâ unutkanlık çok yoğun... Hâlâ endişeler ve telaş... Hâlâ doğru dürüst yoğunlaşamama... Hâlâ dışarıdaki yaşam çok yabancı, karmakarışık...

Yerli yerine oturan tek bir şey var; YAŞAMAK! Çekilen bunca acıya, şu berbat ortama rağmen YAŞAMAK! Şu halinle YAŞAMAYI ve DİŞARIDAKİ YAŞAMI YENİDEN ÖĞRENMEK!

Yaşamak hiç bu süreçteki kadar zor gelmemişti bana... Bomboş bir kafa ile oradan oraya koşturmak. Ölüm oru-

cundan ölenleri duymak... F tiplerindeki koşulları, yaşanan intihar olaylarını duymak... Dışarıdaki insanların çektikleri acılar, yokluk, yaklaşan savaş ve tüm bunların büyük çoğunluk tarafından öylece kanıksanmış olması...

Çıktığımdan beri yaşadıklarım. Her şey karmakarışık... Ama her şeye rağmen YAŞAMAK... YAŞAMAK'tan asla vazgeçmemek.

Yeşim'den giderek daha kısa mektuplar alıyorum. "Kaydedemiyorum" diyor "buradaki yaşamda kaydedecek ne var ki". Onca kitap okuyan Yeşim, hücreye geçtikten bir süre sonra kitap okuyamamaya başlıyor, yoğunlaşamıyor. Dergi ve gazete okuyor ancak...

Belki de hatırlamaya çalışmak yerine her şeyi bir süreliğine unutmak... Yeşim'e verdiğim söz dışında; "Ne olursa olsun YAŞAYACAGIM..." Her şeyi bir süreliğine unutmak ve dışarıyı tanımak, dışarıdakileri anlamak... Ve bu upuzun süreci HAYVAN'la paylaşmak gibi bir olanak çıktı karşıma. Bu yazıların iki imzalı olmasını ne çok isterdim. Ama Yeşim içeride hâlâ. Umarım bir süre sonra birlikte yazabiliriz yeniden... Ve umarım bu süreçte Hayvan'la birlikte yürümeyi becserebilirim... Merhaba Hayvan! 🌱

pinararin@e-kolay.net

Alkol

Beyninin tam ortasında bir hücre
Değil mi ki çıktı yola, seçiyor genlerin
İç öyleyse, geceden sabaha,
sabahtan geceye
Artık sevmesin seni sevenlerin

1

Yat-kalk içtima düzeninde uyan
Nasılsa oğlun bile beklemiyor yolunu
Dilinde paslı bir çivi, damarların kar boran
Bilen bilsin, kadehin ellerle
ağız arasındaki uyumunu

Utanma titreyen ellerinden
Çay partilerine katılmak zorunda değilsin
Dünya bulanık gözlerle buğulu görünür
Eksiler artılardan daha çoğuldur

Ve daha onurludur alkol,
sırtındaki bıçaktan

2

Yine yollarda bir ayırkotu
Dillerde meze olacağım
Telefon telleri alkol kokacak
Göçtüğüm her yerde şişelerden bir yontu
Uzakta durup eserime bakacağım
Kanı ancak gözlerimde
Titremeyi ellerimde tanıyacağım
Kimseye bir zararım dokunmayacak
Pantolonumdaki sigara yarasını
Avucumda uzayan hayat çizgisini
İkidebir daraltmaya uğraşacağım

Alıklar! Bir kez olsun aynaya bakın

3

Burun üstü düştüm yere
Kalbim geldi burnumun üstüne kondu
Atsineğim benim, gereksizim
Bu dünyayı sevmek sana mı kaldı

4

Şehirlerinize sızdım, bırakmadınız
Mezarımı deryaya oyduracağım

5

Silivri açıklarında
Bir Ahmet Erhan batmış
Suyun en yüzeyinde adının izi kalmış
Alkolle yol almış mazot benzin hak getire
Bütün mürettebat kayıp
Silivri açıklarında üç gün üç gece aradık
Kitapları denize atlamış
Boy boy sıra halinde
Amiralim bir tek Âh'ı kalmış...

AHMET ERHAN

Bir insan bir şeye aşık olurken kimseden izin almaz! Ama benim ülkemde SEVGİ, bazen bir İZİNSİZ GÖSTERİDİR.

'Alinyazısı'nın Keşfi

YILMAZ ERDOĞAN

Akllararası seyahatlerin birinde karışlaştığım ve hemencecik kaynaştığım bir konu oldu 'zaman içinde'. Zaten bana, 'zamanın dışında' herhangi bir aktivite yaptırabilecek bir teknolojik imkan da yoktu.

İnsanoğlunun evrim sürecinin devam ettiği kesindir. Ama her zaman maymundan bu yana olmayabilir. Ben nice adam gördüm kesinlikle öküzden gelmişti...Yani öküz gelmişti ve öküz gideceği kesindi. Zira maymun neticede sempatik bir hayvandır. Pek çok insanda o sempatiden eser yoktur.

İşin şakası baş köşeye, bu akıl yolunda karşıma çıkan konu insanın gen şifresinin çözülmesiyle ilgili...

Evet hiçbir tartışmaya yer bırakmayacak bir şekilde insanoğlu **ALINYAZISI'nı** buldu! Evet çözdük **KADER** kavramının gizemini!

Alın, bu yazının en okunaklı olduğu, nispeten düz bir alan diye ismi alinyazısı yoksa bu **KADER**'in ta kendisi işte!

Yarının toplumunda bir çocuğun, dünyaya gelmeden önce bilinecek hangi hastalıkları mesela kaç yaşında yaşayacağı. Cinsel tercihlerinin ne türde olacağını söyleyecekler bize.

Çok uzak olmayan bir tarihte insanlar ceplerinde taşıdıkları küçücük ve herhalde dijital (zaten o yüzden küçücük) "kimlik kartı" taşıyacaklar. Burada herkesin her şeyi, en başta da gen haritası bulunacak. İnsanlar sevgilerine bu kimlik kartlarını gösterecekler ve bu yolla birbirlerini tümüyle tanıması ola-

caklar.

Şimdi 2002 yılında taşıdıkları kimlik onlarla ilgili hiçbir "gerçek" bilgi vermiyor. Şimdiki kimliklerimiz devletin bize verdiği ve taşımamızın zorunlu olduğu bir belgedir ve öküzlerin götüne yapılan döğmelerden hem daha saçma, hem de zaman zaman daha acı vericidir. Çünkü bazen devlet onu seepsiz yere geri alır. İşte o zaman çok acıtır. Devlet senin bu yurdun çocuğu olup olmaman konusunda söz sahibidir. Mesela bizim devletimize göre hâlâ **Nazım Hikmet** bu yurdun insanı değildir. Bu yasağı koyan insanların kendileri de dahil bu ülkede **Nazım Hikmet**'ten şu ya da bu şekilde etkilenmemiş ya da ilgilenmemiş bir Allah'ın kulu yokken üstelik! Hâlâ **Nazım Hikmet**'le ilgili herhangi bir "şey" birinci sayfa haberidir! Neden acaba? Başka hangi Rus vatandaşının bizim hayatımızda böyle bir garantisi vardır?

Bir insanın kendi yurdunu seçmesi konusunda hiçbir devletin hiçbir bireye

söyleyecek bir sözü yoktur, olamaz da! Bir insan bir yurdu sevecekse kimseden izin almaz. Bir insan bir şeye aşık olurken kimseden izin almaz!

Ama benim ülkemde SEVGİ, bazen bir İZİNSİZ GÖSTERİDİR.

Evet tam tarih veremeyeceğim ama kısa bir süre sonra bazı evlenecek olan şahıslar yüce devletimizin saygın bir kurumuna -ismi de mesela **SAGLIKLI NESİLLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ** olsun-, resmi başvuru yapacaklar. Oradaki yetkili ve uzman kişiler, iki kişinin gen şifrelerini bilgisayar ortamında olası bir biçimde birleştirip doğacak çocuklarının neredeyse "kesin"e yakın bir gen şifresini çıkaracaklar ve diyecekler ki mesela :

YETKİLİ – Bakın efendim, evlenirseniz ilk çocuğunuzun özellikleri şunlar olacak... Kesinlikle şeker hastası olacak! Asabi bir yapısı olacak! Olası çocuğunuzda şiddet genleri çok fazla... Katil de olabilir ilerde, vs. İşte tüm bunlar yüzünden isterseniz bu evlenme ve varsa çocuk yapma planınızı yeniden düşünün.

Evet biz alinyazısını, kaderi keşfettik. Evet böyle bir şey varmış. Evet nasıl bir hayat yaşayacağımız (teknik olarak, kendi 'beyinsel tercih yapma' kabiliyetimizle yapacağımız olası değişiklikler hariç tabii).

Alnımızda da vücudumuzun her yerinde de yazıyormuş! Bunu zaten peygamberler bize müjdelemişti. Şu

da açık ki alında bir gen şifresi yazıyor diye yan gelip yatmak ve 'inanç' meselesini de etrafa "bakın ben ne kadar inanıyorum" diye caka satarak geçirmek aptallıktan başka bir şey değildir. Ama işin acıklı tarafı bazı insanların alında, yani gen şifrelerinde **APTAL** yazmaktadır.

Aslında **KADER**'in icadı bir yönüyle **İKİNCİ HAYAT** meselesini de açıklıyor. Öldükten sonra başka bir hayat yaşamak için de dünyaya gelecek miyiz? Evet! Bilim bunu ispatladı! Ama durun hemen size yeni bir hayat müjdesi miyim gibi heyecanlanmayın. Aslında evet, yeni bir hayatın müjdesini veriyorum! Bu **ÇOCUKLARINIZ**'dir... Çocuklarınızın taşıdığı, yani sizin ve karşınıstan olan eşinizin genlerinin bir karışımı olan gen haritasında sizden pek çok şey vardır. Hem fiziksel hem de **RUHSAL** yönleriniz o haritaya katkı sağlamıştır. Evet öldükten sonra yaşarsınız **ÇOCUKLARINIZIN** bedeninde.

Evet biz bir zamanlar hayvandık. Bazılarımız hâlâ öyle. Ama çok şükür değiştirmiş ve değişebilme yeteneğimize de saklı gen şifremizin içinde! İnsanın genlerindeki şiddet "vahşi" dediğimiz bir hayvanın bünyesindekinden daha korkunç sonuçlar doğurmaktadır. Aslında buradan bakınca hayvandan gelme tezi tartışmalı oluyor. Hayvana gitme tezi ortaya çıkıyor.

Vahşi hayvanlar sadece beslenmek için başka canlıları öldürürler. Benim de önerim bu. Bir vahşi hayvan kadar insan olalım yeter. Sadece beslenmek için öldürelim balıkları, büyük ve küçük baş hayvanları.

Maalesef şu anda buna fit olacak durumdayım. Bir gün insanoğlu beslenmek alışkanlığını değiştirip bu hayvan kıyımına da bir son verebilir umudunu da taşıyorum.

Evet Allah'ın sevgili kulları olan saygıdeğer pek çok bilim adamının çalışmaları sonucu **KADERİMİZİ** keşfettik.

ŞİMDİ SIRA ONU DEĞİŞTİRMEKTE!

Atina'ya Yolculuk

ÖMER ULUÇ

Cenova'dan İstanbul'a ufak ama fiyakalı bir yolcu gemisiyle, **Stella Polaris**, giderken (sonradan bu Stella yıldız serisinin Napoli genelev kadınları sendikasına ait olduğunu öğrenmişim, böyle birkaç gemileri vardı.) İtalya Yunanistan arasında berbat bir fırtınaya tutulduk. Ben hemen geminin barına sığındım, bir İngiliz çift de yanımdaki taburelere tırmanmıştı. Cin tonik içmeye başladık öğleüstü. Gemi dalgalardan dağlara tırmanıp iniyordu. İtalyan barmanler tempesta, tempesta (fırtına, fırtına) diyordu. İngilizlerin keyfi yerindeydi, adamın bir gözünü siyah enli bir bant kapatıyordu, korsanimsi. **Lord Byron**, **Amiral Nelson** derken cin toniklerin sayısı arttı. Bizim gizemli casus-diplomat-seyahin karısı, adamın bir hafta önce sarhoşluktan evde merdivenden düştüğünü, gözünün morarıp şiştiğini itiraf etti. Siyah bandın sırrı buymuş. Biz üçümüz yedi sekiz saat, on - on beş cin tonik ve korsan arkadaşın iki kez tabureden dü-

şüşünden sonra, gemi kaptanının, o pek çok gemi batıran ünlü **Matapan** burnundan vazgeçip **Korinth**'e sığınmış olduğunu fark ettik. Her şey durulmuştu, biz de birden kafaları iyice bulmuş olduğumuzu anladık. Programda olan gemi balosuna büyük bir neşeyle gitmeye karar verdik, kamaralardan çıkan giyimli, ama bitkin ve solgun yüzlü kalabalığa karıştık.

Ertesi sabah Ege denizinin üstü inanılmaz yoğunlukta beyaz bulutlarla kaplıydı. Ben bütün Yunan mitolojisini orada görür gibi oldum, ilhamlı bir sabahı. **Zeuslar**, **Atenalar**, **Afroditler**, **Hadesler** ve diğerleri, birbirlerinin içinden yuvarlanıyorlardı. Ee, bu da benim Yunan sanatının nereden geldiğini anlamış olmam gibi bir duyguya kapılmama neden oldu.

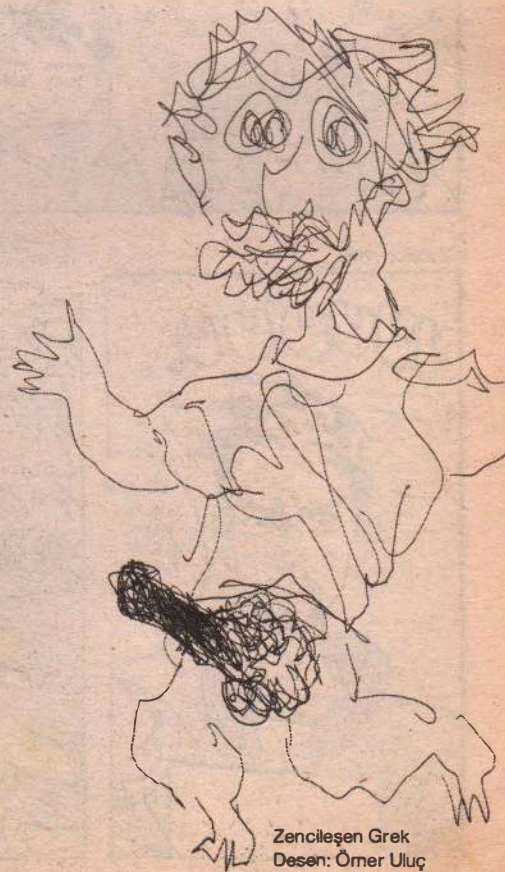
Yıllar sonra, geçen hafta Atina'ya uçakla giderken, bulutlar incelmış, mitoloji çözülmüştü, ancak deniz bir ayna gibiydi. Bu aynada, hadi bir metafor yapalım, eski **Yunanı** kaybedemiyorduk.

Her yerde o var, buna karşılık **Bizans** pek yok. **Bizans** döneminde **Atina** bir küçük kent, imparatorluğun büyük kentleri, başkentten sonra **Selânik**, **İskenderiye** ve **Antakya**.

Atina'da eski **Yunan** her yerde. İnsanlar artık bakmıyorlar, o hep orda. Bilinçüstünde, bilinçaltında, bilinç dışında, bilinçyanında. Her şeyden önce doğanın, doğallığın, çıplaklığın kültürü eski **Yunan**. Sonradan tarih boyunca sıkı sıkı örtünecek olan insan çirilçıplak. Onu hep çıplak görüyorsun; koşuyor, ayaklarının ucunda yürüyor, sırtüstü yatıyor, kadehini taşıyor, mastürbasyon yapıyor, lir çalıyor, ikili-üçlü sevişiyor, konuşuyor, felsefe yapıyor... Peki bu işin sırrı neydi, niye, neden? Dünya kültüründe üstüne en çok yazılmış, çizilmiş olan bu konuyu burada kapatıyoruz. Ben kendimce hep **Yunan** sanatının bir gündüz sanatı, buna karşılık meselâ Mısır sanatının da bir gece sanatı olduğunu düşündüm.

Antik Yunan Desenleri

Zencileşen Grek Desen: Ömer Uluç

İstanbul 15 Ocak 2003

100 Soruda Hayatın Anlamı

REWHAT

Tunceli yıl 1992...

ETRAFINA BAKACAĞINA
YÜRÜ OLUM, BU KAR
İSTANBUL ÇOCUĞUNU
KÖTÜ YAPAR...

İYY KAR
BOYLAM KADAR
YA YÜRÜMEK
GÖR ZOR
SAĞLAM
YERE
BASMAYA
ÇALIŞIYORUM.

BENİM
BASTIĞIM
YERE
BAS...

ULA REWO,
ULA ŞEREFSİZ,
SÖZÜMÜ DİNLEME.
DİN KARDA KIYAMETTE
YOLA DÜŞÜRDÜN BENİ.
NESİ VARMIŞ KÖY
EKMEĞİNİN,
SOMUNDA TAT
YOK, TUZ YOK...

NAPIYIM ALİ, DÜZGÜN
YİYEMİYORUM... İSTE
ALMIŞIM HEM İLÇE DE O
KADAR UZAK DEĞİLMİŞ YÜRÜYE-
REK 10 DAKİKA... İSTANBUL'DA
MESELA BEŞİKTAŞ'A MI
GİDECEKSİN İLLA MINÜBÜSE
BİNMEK LAZIM, MINÜBÜSE
BİLE YARIM SAAT,
ŞİŞLİYE DE ÖYLE,
TAKSİM...

ULAN SEN DE
AĞZINI AÇTIN
MI SUSMAK
BILMIYORSUN HA,
AYNI BİZİM
KEREBÖZ GİBİ
ANIRDI MI
SUSTURANA
KADAR
ANAMIZ
AĞLAR...

ANANIZ
NİYE
AĞLIYO Kİ,
ANANIZ
EŞEK
MI?..

NERDEN BÖYLE KÜÇÜK
PIĞLER, ELİNİZDEKİ BOHÇA -
LARDA NE VAR...

VALLAHİ BİLLAHİ ÖNEMLİ
BİŞEY YOK GOMTAN ABE
KURU EKMEK
VAR, BİRAZ DA
ZEYTİN...

ULAN KİMLERE
VERDİNİZ DE BİTİRDİNİZ
EKMEĞİ... HA
KİMLERİ BESLİYOSU-
NUZ, SÖYLEYİN
BAKALIM GELEN
GİDEN MI VAR
HA...

HADI
LAN...

AYY
KOMUTAN
MI?
HAZROOL
EHİ...

KÖYLÜK YERDE EKMEĞİN BİTTİĞİ
NERDE GÖRÜLMÜŞ KOMUTAN ABE...
BU YANIMDAKİ TEVZEMİN OZLUDUR.
KÖY EKMEĞİ YİYEMİYOR DİYE
İLÇEDEN SOMUN ALDIK... İSTANBUL-
DAN GELDİ DE ŞEHİRİ İSTE
GELEN GİDEN DE BİR BU
VAR...

İSTANBUL MU?..

O MEKTUBU BANA VERDİ. TİTREK VE TEDİRGİN SESİYLE, İSTANBUL'DA
POSTAYA VERMEMİ SÖYLEDİ. MUTLAKA İSTANBUL'DA. NEDEN. NİÇİN
KORKTUĞUNU BİLMİYORUM AMA SAVAŞIN HAREKETLİ OLDUĞU YILLARDI.
O MEKTUPTA "GÖRÜLMÜŞTÜR" DAMGASI OLMAMALYDI HERHALDE. O
ZAMAN NE KADAR ÖNEMLİ OLABİLECEĞİNİ DÜŞÜNMEDİM. KÖYÜN
ÇOCUKLARIYLA OKUMAYA ÇALIŞTIK, AMA NE YAZDIĞINI
HATIRLAMİYORUM.
TEK HATIRLADIĞIM KAR SUYUYLA
DAĞILAN YAZININ AÇIK
MÜREKKEBİYDİ. GÖRMESİ
GEREKENLER GÖREMEDİ
O MEKTUBU, ALAKASIZ ESMEK
ÇOCUKLAR DIŞINDA. VE BEN
ALAKASIZ ESMEK BİR ÇOCUK
OLARAK BİR MESAJI
ENGELLEDİM.

İSTANBUL - 2003

BU "ÖYKÜYÜ" YAŞAMAM
GEREK" TRİBİ DE NERDEN
ÇIKTI REWHAT?..

YAPAY
HİÇBİR ŞEY
O ATMOSEFİ
YARATMIYOR,
SAÇ KURUTMA
MAKİNESİ
DE DAHİL...

ŞİMDİ BU YÜZDEN BELKİ DE, İÇİMDE BİR YERLERE GÖNDERİLMESİ GEREKEN ONLARCA MESAJ TAŞIYORUM. BİRLERİ BENDEN GEÇİKEN
MEKTUPLARINI BEKLİYORSANKİ. BİLEĞİM. GÖRDÜĞÜM, DUYDUĞUM HER ŞEYİ ÇİZİYOR. HER ŞEYİ YAZIYOR. BENDE BAŞKASINA AİT NE
VARSA ÇEKİP ÇIKARIYOR. VE BEN. SEVGİLİNİZE AŞK MEKTUBU YOLLADIĞINIZ ÇOCUĞUM ŞİMDİLİK. ÜCRETİM OYALI MENDİL
DİLEK AĞACINA BAĞLADIĞINIZ ÇAPUTUM. GOZYAŞI YETER. ALÇAKTAN UÇAN GRI POSTA GÜVERCİNİYİM BELKİ, NOTUM KANADIMDA
SAKLI. KENDİ MEKTUBUNU TAŞIYACAĞI GÜNÜ BEKLEYEN BİR ARACIYIM SADECE. HİKAYENLE SENİN ARANDA... ÖTESİ YOK...

SÖĞÜK
ÜFLE-
YEN
KISMI
AĞSA-
NA...

AHA
BULDUM,
SOMUN
EKMEK
GETİRSENE.

ŞU LANET
OLASI SİGARAYI
İÇERKEN POZ
VERMEYİ NE
ZAMAN BİRA-
KACAĞSIN...

ZAMAN
ZAMAN...

BU DA
POZ...

Son haftalarda dünyanın pek çok yerinde, ABD'nin Irak'a yapacağı (kuvvetle) muhtemel saldırıyı protesto eden on binlerce insan, 1960'larda kanlı ve utanç verici bir geçmişle yüzleşmiş bir kuşağın etik değerlerini paylaşıyorlar. Sesleri o nedenle gür çıkıyor, başları o nedenle dimdik.

Soykıyımı Unutmamak

HALİL TURHANLI

Tarihçi **Harold Marcuse** (soyadı benzerliği değil, Herbert Marcuse'nin özbeöz torunu, **Dachau'nun Mirası** başlıklı kitabında Nazi terör rejiminin anahtar sembolü olan bu toplama kampından yola çıkarak savaş sonrası Almanya'ya eleştirel bir bakışla yaklaşıyor.* Dachau'nun 1945 yılında müttefiklerce ele geçirilmesinden, 1966 yılında soykırım kurbanlarını anma/anımsama sitesine dönüştürülmesine kadar geçen yaklaşık süre içindeki utanç verici bir geçmişe sünger çekme girişimlerine dikkat çekiyor. Beri yandan, unutturma girişimlerine cesaretle karşı çıkan genç kuşaklardan genelde övgüyle söz ediyor.

Savaşın sonunda **Dachau**'yu ele geçiren müttefikler, tutukladıkları savaş suçlularını orada alıkoymuşlardı. Ne ki, soğuk savaşın başlamasıyla birlikte **Dachau**'yu Baviera eyalet yetkililerine teslim ettiler. Onlar da 1960'ların başlarına değin kampı, Doğu Almanya'dan kaçıp gelenleri izole etmede kullandılar.

Harold Marcuse soğuk savaş yıllarında **Dachau**'ya yüklenen yeni işlevi, savaş yılları ile savaş sonrası dönem arasındaki sürekliliğin kanıtı sayıyor. Bir başka anlatımla, **Harold Marcuse**'ye göre bu eski toplama kampının savaş ertesinde kullanılış amacı dahi tek başına Almanya'nın Nazi geçmişiyle hesaplaşma niyeti taşımadığını; tam aksine, söz konusu geçmişi örtmek ve unutturmak istediğini ortaya koyuyor. Nazi döneminin bazı önemli isimlerinin yargılanmış olması bu bakımdan kimseyi yanıltmamalı.

Gerçekten, **Adenauer** yıllarında Nazi döneminin kıyımları titizlikle her türlü kamusal tartışmanın dışında tutuldu, kirli geçmiş sessizlik komposuyla sterilize edildi. Alman ulusu kolektif bellek kaybına uğradı, yakın geçmişle ve tarihsel deneyimle zihinsel

Dede Herbert Marcuse

bağlarını iradi olarak kopardı.

Nazi devlet aygıtının kilit noktalarında bulunmuş pek çok kişi savaş ertesinde de yargı organlarında, polis örgütünde görev yapmayı sürdürdü. Soğuk savaş yıllarında onlara gerçekten ihtiyaç vardı. Toplumsal histeri yarattılar, komünist avladılar. 'Tehlikeli unsurlar'ın peşine düştüler, cezalandırdılar, özgürlüklerini engellediler.

Soğuk savaş politikalarının yürütülmesinde sosyal demokratların rolünü de unutmamalıyız. Çünkü gerçekten, **SDP** (Alman Sosyal Demokrat Parti), 1959'da **Baden Godesberg** kongresinde, ülkenin Nazi geçmişiyle barışık yaşayacağına dair dolaylı bir güvence de vermiş oluyordu. Anti-komünist bir akım olarak kendini yeniden tanımlayan sosyal demokrasinin, savaş sonrasının resmi siyasetinin bir parçası olmasının önünde hiçbir engel kalmamıştı. **SDP** kısa bir süre sonra **CDU** (Hristiyan Demokrat Parti) ve **CSU** (Hristiyan Sosyal Birlik) ile oluşturduğu "büyük koalisyon" döneminde **Joseph Straus** gibi Nazi geçmişi olan politikacılarla sıkı işbirliği yaparak, özellikle 1970'lerde radikal sola karşı uygulanacak olağanüstü durum yasalarını çıkardı.

Harold Marcuse, 1950'lerin sonlarını, savaş sonrasında doğan kuşaklar açısından soykırım bilincinin gelişme yılları olarak anıyor. **Anna Frank**'in anılarını okuyan, **Resnais**'nin toplama kampı üzerine yaptığı **Gece ve Sis** adlı belgeseli izleyen, **Adolf Eichmann**'ın yargılanmasından bir tarih dersi çıkaran genç kuşakların, ebeveynlerin kirli ve kanlı geçmişiyle hesaplaşma ve gerekirse onların işlediği insanlık suçlarının sorumluluğunu da üstlenme yürekliğini gösterdiklerine dikkat çekiyor.

Yeri gelmişken bir parantez açalım: Radikal soldan ödü kopan, ılıman iklim kuşu **Haber-**

mas, toplumsal protestolarında başvurdıkları çeşitli taktiklerden dolayı bu kuşağı **Springer** gazetelerinin üslubunu çağrıştıran bir dille suçlamıştı. Günümüzde anarşistlerin **Habermas**'ın adını etik bir tiksinti duymaksızın anmamalarının bir nedeni budur. Makul çoğunluğun düşünürü, uysallığın ideoloğu **Habermas**'ın radikal sola karşı almış olduğu söz konusu tavır onunla yeni solun vizyoneri **Herbert Marcuse** arasındaki farkı da ortaya koyuyor.

Kristal Gece'nin otuzuncu yılına rastlayan **CDU** kongresinde, Nazi avcısı **Serge Klarsfeld**'in genç karısı **Beate Klarsfeld** kongre salonuna sızarak Nazi rejiminde dışişleri bakanlığında üst düzeyde görev almış Şansölye **Kurt Kiesenger**'in yüzüne "Nazi" diye bağırduğunda genç kuşağın açsözlülüğünü ve geçmişle hesaplamadaki kararlılığını dile getiriyordu. Evet, her şeyi açıkça konuşmanın ve yakın geçmişin kıyımlarını gözler önüne sermenin zamanı gelmişti.

Genç kuşaklar, savaş sonrasında kollanmış, yargı organları önüne çıkarılmamış savaş suçlularını, eski Nazi'leri öncelikle vicdanlarında mahkum ettiler. Geçmişle hesaplaştıktan sonra bu kez barış için seferber oldular. **Harold Marcuse**'nin de vurguladığı üzere, 1960'ların savaş karşıtlığı etik ve politik gücünü bu hesaplaşmadan aldı. Gençlerin zulüm ve kıyımlarla dolu yakın geçmişle yüzleşmeleri onların saldırganlığa, savaşa ve haksızlıklara karşı duyarlılıklarını artırdı, tepkilerini keskinleştirdi.

Bu genç insanlar önceki kuşakların ağızlarına almaktan çekindikleri soykırım (**Völkermord**) sözcüğünü telaffuz etmekten kaçınmadılar. Vietnam savaşına karşı protestolarını yükseltirken, ABD askerlerinin **Mai Lai** köyünde sivil halka karşı gerçekleştirdikleri katliamın Nazi vahşetinden farklı olmadığını haykırdılar ve duvarlara, "Vietnam, Amerika'nın Auschwitz'i" sloganını yazdılar. ❄

*Harold MARCUSE,

Legacies of Dachau :

The Uses and Abuses of a

Concentration Camp 1933-2001

Cambridge University Press, 2001

Kuzey Iraklı Bir Şair:

Şêrko Bêkes

1940 yılında Kuzey Irak'ın Süleymaniye kentinde doğdu. Kültür Bakanı olarak görev yaptı. Modern Kürt Şiiri'nin önemli temsilcilerinden.

Bir Fısıltı

Akşamı.

Boyacı çocuk Mehmet

Şam'da

Büyük Meydan'ın bir köşesinde

yorgun başını büküp

incecik gövdesini hızlı hızlı sallıyordu

elindeki fırçayla beraber.

Akşamın küçük Mehmet'i

kendi kendine fısıldıyordu:

Sen, öğretmen, kolunu indir!

Sen, bezirgan, kolunu indir!

Polis... Casus... Asker... Cellad.

İyi insanlar... piç insanlar

siz, hepiniz

sırayla indirin kollarınızı.

Kimse kalmadı

yalnızca Allah...

İnanıyorum ki

öbür dünyada da

Allah ayakkabılarını boyatmak için

bir Kürdü çağırarak.

Kim diyebilir ki

"O Kürt ben değilim!"

Ah anneciğim!

Sence Allah'ın ayakkabıları kaç

numaradır?

Ne kadar da büyüktür Allah'ın ayakları

kimbilir!

Para için bütün bunlar ama.

Peki sence Allah ne kadar para verir?

Nasihat

Çok şey vardır ki pas tutar

ve çıkar akıldan

ardından ölürlər.

Paşaların tahtındaki

tac

ve asa gibi

başka şeyler de vardır dünyada.

Çürüyüp çıkamazlar akıldan

ve ölmezler.

Charles Chaplin'in

şapkası

bastonu

ve ayakkabıları gibi.

Ölüm

Bir yaprak öldü... benim bir harfim öldü.

Bir çeşme öldü... ardından ben öldüm.

Bir bahçe öldü... bir cümlem öldü.

Ama sen ey

Heledinli on yaşındaki kız!

Sen öldüğün zaman

on şiirim birden öldü.

Kürtçe'den Çeviren:Kemal Varo

Hayvan Dergisi'ndeki Düzyazı Atölyesi, yıllarca para karşılığında verdiğimiz dersleri sizlere ücret talep etmeden aktaracağımız bir okul olacak. Ünlü yazarlarla yaşadığımız bazı olayları da zaman zaman bu sayfada paylaşacağız..

Sincapların Müziğine Edebiyat Arıyoruz

HÜRKAT NAZAROĞLU

Bahadır Baruter

Coğumuz yoksul, yalnız, acı çeken edebiyatçıların hüzünlü yaşam öykülerini duyarak, okuyarak büyüdük. Günümüzde bu türden edebiyatçılar hâlâ yaşamakta, bu türden öyküler hâlâ yaşanmaktadır. Ancak çağımızın başka gerçekleri de vardır. Edebiyat, büyük paralar kazanmaktan karşı cinsle verimli ilişkiler kurabilmeye kadar birçok imkan sunabilmektedir başarılı yazarlara.

Peki başarılı yazar olmanın yolu nedir?

Belki sizlere inandırıcı gelmeyecek ama bugün eserleri en çok satanlar listesinden düşmeyen, kitapları özel reklam kampanyalarıyla tanıtılan birçok yazar yıllar önce ürkek bir tavırla dışmanlık büromdan içeri süzülüklerinde bu soruyu sormuşlardı... Bazıları işi kolayca öğrendiler, bazılarıyla uzun süre uğraşmak gerekti..

Hayvan dergisindeki Düzyazı Atölyesi, yıllarca para karşılığında verdiğimiz dersleri sizlere ücret talep etmeden aktaracağımız bir okul olacak. Ünlü yazarlarla yaşadığımız bazı olayları da zaman zaman bu sayfada paylaşacağız..

Şimdi ilk derse geçebiliriz: Alman yazın kuramcısı Diétrich Werner "Schreiben und Schreiben" adlı incelemesinde şöyle der: "Neyi anlattığımız kadar nasıl anlattığımız da ve nasıl anlattığımız kadar neyi anlattığımız da önemlidir. Öyleyse bir yazar kendisine her zaman şunu sormalıdır: Ben ne anlatacağım ve nasıl anlatacağım?"

Sözü uzatmadan, Werner'in kuramını örneklerle açımlayalım.

Diyelim ki şöyle bir öykümüz var: Genç adam kentsel ilişkilerden buna-

larak yalnızlığını orman yaşıntısına taşıma kararı almıştır. Ancak ormanda karnını doyurması kolay olmayacaktır. Bir gün açlıktan bayılmak üzereyken, bir ağaç kövüğünde sincapların kış için biriktirdikleri cevizleri bulur. Kurtulmuştur.. Cevizleri iştahla yemeye başlar ancak kendisini gören sincapların çaresizlik içinde ağıtlar yakmaya başladıklarına tanık olur. Ormanı sincap türkülerini sarmıştır, genç adam sarsılmıştır: Ya açlıktan ölecektir ya da sincaplara karşı mahcup duruma düşecek ve vicdan azabı çekecektir..

Nasıl anlatacağız bu öyküyü?

"Adam cevizleri yerkene, sincaplar bunu görüp de öyle türküler filan, ağzındaki lokmadan mahvettiler adamı ki yani ben şimdi ne yaparsam diye.."

Ne oldu? Ne olduğu bilinmez ama ne olmadığı açık: Edebiyat olmadı.. Zıyan ettik cânım öyküyü..

Oysa öykümüzde insanın arzuları, ihtiyaçları ve vicdanı arasında sıkışması var, hayatın özü var..

Şöyle bir duyarlı anlatıma ne dersiniz: "Koca ormanın, her günbatımında ışığı çalınan ormanın kuytularında bile bulamadığı karanlığı, kendini hiçleştirerek, tüketecek ölümcül karanlığı ceviz kabuklarının içine süzülüp bulabileceğini düşündü.. Sincap ağıtları ölüm şarkılarına dönüşmeliydi.."

Bu pek tutulan bir tarzıdır, günümüzde hâlâ geçerliliğini korumaktadır. Ancak aynı duyarlılığı en yeni eğilimlere daha uygun hale de getirebiliriz. Burada "kanatmak" fiili ve "hücre" sözcüğü işimize yarayacaktır: "Sincap şarkısıyla büzüldü, içine çekildi; her hücreyle içine çekildi, her hücreyle ka-

nattı benliğini, geçmişini kanattı, sincapların şarkısını kanattı.."

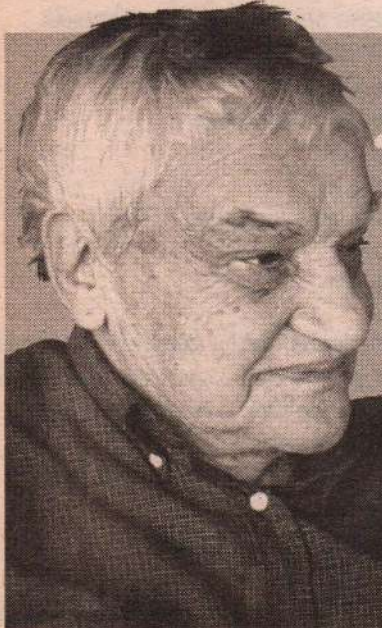
Söz kana, kanatmaya gelmişken, bu öyküyü yeraltına çekme, undergro-und tarzında yazma şansımız da olduğunu unutmamak gerek. Eğer bu tarzı tercih edeceksek, eskilerin tabiriyle bol bol ifrazatta bulunulmalı, yani vücuttan dışarıya madde atılmalıdır: "Sincaplardan birini kuyruğundan yakaladı.. Kafasını taşıla ezdi hayvanın. Çaatt diye bir ses gelmişti.. Kustu önce, sonra işedi ve hazır çıkarmışken otuzbir çekti.. Sincaplar hâlâ ağlaşıyordu. Birkaç taş fırlattı, tutturamadı. İki ceviz daha yedi. Osurdu ve tükürdü.. Sincaplar vıcık vıcık bir bar helasında aşırı dozdan ölen illetli orospunun, adı her neyse, düzüşürken çıkardığı hırıltılar gibi sesler çıkarıyorlardı.. Osurdu.."

Öykü kişinin yalnızlığı seçerek kendi içine, tek kişilik bir hayata kapanması bize bu kişiyi bir dervişe, orman deneyimini de tasavvufi anlamda çileye dönüştürme imkanı sunuyor. Böylece tarihsel-fantastik eser yaratma şansımız doğuyor. Burada gizemli kitap, eski ve gizemli bir şehir adı gibi güçlendirici öğeler kullanmakta fayda var: "Kabuk helâl, kabuğun içindeki haramdır; meğer ki gözyaşın varsa kabuğun harcında.. Efsunnâme'nin her sayfasında siyah mürekkeple yazılmıştı da yazılar, bu kelâmın olduğu sayfada bakır rengi mürekkep kullan-

mıştı Maksûd.. Maksûd Horasan'daki dergâhta bir yanından bir yanına dönmüşü sanki şimdi. Ürperdi, 'hûû' dedi. Sincaplar da 'hûû' çekti. Her ceviz tanesine hûû, hûû Maksûd'a, Efsunnâme'nin her kelâmına hûû.. Sincaplar bir kez daha hûû çekti. Maksûd da Horasan'daki dergâhta 'hûû' dedi.."

Günümüzde eski ilgiyi görmemekle birlikte, toplumcu bakışın ve anlatımın önemini de yadsıyamayız. Burada emek ve üretim kavramlarına vurgu yapmak gerekiyor: "Utandı sincaplardan, bakışlarını kaçırdı. Gözucuyla baktı sonra. Her bir sincap bir çift insan eline, bir çift nasırlı emekçi eline dönüşmüştü. Suçlayan, yargılayan, özeleştirici isteyen ellerdi bunlar. 'Sincaplar konuşamaz, yaşamın gerçekliğine aykırı olur bu. Ama konuşmaları kıyasıya eleştirirlerdi beni..' diye geçirdi içinden. 'Niye çaldın dost' derlerdi, 'niye çaldın gardaş, dostça, gönülce paylaşmak varken'.. Çalışmalı, üretmeli, kentteki fabrikaya dönerek üretim içindeki yerini almalıydı. Gözleri ışılda- dı. Sincaplar da umudun türküsünü, emeğin marşını mı söylemeye başlamışlardı ne?"

Sincaplar ölümün şarkısını söylediler, fahişeler gibi böğürdüler, hûû çektiler, emeğin marşını haykırdılar.. Böylece, yazı atölyemizin ilk dersini tamamlamış olduk. Gelecek sayılarda her konuyu ayrıntılarıyla işleyeceğiz..

Arif Damar Anlatıyor

Bir gün Melih Cevdet bana dedi ki, "Genç kızlar olgun erkeklerden hoşlanıyorlar." "Ben bilemem daha o yaşa gelmedim!" dedim. Daha sonra ikimiz de kendimizden küçük kadınlarla mutlu evlilikler yaptık. Ama hatırlıyorum, Melih, Nazım'ın Vera'yla evlendiğini öğrenince aralarında 30 yaş var diye bayağı kıskanmıştı.

Ok kibardı Hayalet Oğuz. Bir gün ben, içki ismarladım, ayrılırken de benden taksi parası istedi. Verdim ama gitti hemen bir gül aldı, "Bunu Tülin'e götür" dedi. Yani böyle nazik bir adamdı.

Hayalet Oğuz bir ara şair Metin Eloğlu'nda kaldı. Metin de Çamlıca'da annesiyle oturuyor. Hayalet'te şeytan tüyü vardı. Metin'in annesine evde yardım ediyor, müthiş sevdendiriyor kendini. Bir gün annesine diyor ki, "Bu Metin hiçbir şey yapmıyor, hiçbir işe yaramıyor bunu evden sepetleyelim." Metin Eloğlu bunu duyuyor ve kendi evinden kovulmadan, Hayalet'i evden sepetliyor.

Skiden üç tane yer vardı, genelev olan. Bunlar, şimdi de devam eden Galata, Dolapdere'deki Ziba Sokağı ve bir de Abanoz. En sık, en güzel kadınlar Abanoz'daydı. Mesela bir Afro vardı, güzelliği dillere destan! 30'lu, 40'lı yılların en ünlüsüyü. Sonra İstiklal Caddesi'nde bir pasajda meyhane açtı. Neyse... Ben küçükken Abanoz'a gidip güzel kadınları seyrederdim, ama yaşım ufak diye içeri almazlardı. Sonra büyüdüm tabii. Yine gidiyordum. Hoş da bir kız var. Bizde de romantizm var. Seviştikten sonra bir gün kıza dedim ki, "Gel seninle biraz dışarıda gezelim." Kız bana ne dese beğenirsiniz? "Ben senin bildiğin kızlardan değilim!"

HAYVANARTBAHÇESİ

Mektup Adresi: İstiklal Caddesi Turhol Han No:373 Kat:4 Daire:7 / 80800 Beyoğlu - İstanbul

Aşağıdaki satırlar Öküz'den alındı.
Siz de bu sayfada yer almasını istediğiniz
satırlarınızı yukarıdaki adrese gönderebilirsiniz..

Sessizlik

Nefes alıyor
bu oda.
Beş can var,
dördü uykuda.
Ne yana dokunsam,
gözlerimi.
Kırılğan bir vazo.

Faruk Kaya
Babaeski

İstemiyorum

Camı silmek
istemiyorum.
Dışarı soğuk,
içerisi sıcaksa,
cam içerden buğulanır.
Dışarıdakilerin,
içeridekini
görebilmesi için
içeridekinin
camı silmesi
gerekir.

Göksel Saday
Fındıkzade

Palyaço

Ayı oynatan
babaların
kızları, delirdi.
Palyaço oldular!

Zeynep
Ankara

Süt-gen

Seksen beş numara
süt-gen giymeye
başlayınca
beni terketti.
Tanıştığımızda
yetmiş beş beden
süt-gen giyiyordu!

Metin Fırat
İzmir

Gece

Bally çeken
çocuklar,
uçuyordu
gökyüzünde,
sana ısıklık çalarak.

Seyit Serdar
Diyarbakır

Sıradan

Ah bir sabah olsa.
Güneş doğsa.
Sıradan bir gün olsa.
İçinde seni
barındırmayan!

Alpay Yılmaz
Niğde

Ne olacak

Ne olacak bu kendimizin hali?
Herkes bize ne olmamız,
nasıl olmamız, ne zaman olmamız,
kime göre olmamız üzerine
atıp tutuyor, ahkam kesiyor.
Kimse bize kendimiz olmamız,
kendimiz için olmamız,
kendi zamanımız için olmamız,
ve mutlu olmamız için
bir ipucu vermiyor.

Cavidan Açar
Bursa

Mühürlü

Sevmek,
dokunduğun insanda
kalmaktır,
vazgeçemezsin.

Bihter Denizci
İstanbul

Öğüt

Sen hiç bağırsaklarını
gördün mü florasan
ışığında?
Öyleyse hâlâ
zamanın var demektir
olanları, olabilecekleri
anlamaya.
Biraz rahatla...

Hasibe Özdemir
İzmir

Hayat

Hayat
geri dönüşümlü
tuvalet kağıdı gibi.
Kullandığın
sayfalarda
isminin baş harfine
rastlayabiliyorsun.

Seval
Eskişehir

Kurban

Seni
bayramda
kendilerine bir şey
alınamayan
çocukların
hüznü kadar
seviyorum.

İlhan Küçükyıldız
Konya

Ağladığımda

Göz yaşlarım
Seni bana getirir
Bense
Deniz kenarında
Gülerim martılara

Hüseyin Erer
İstanbul

Eşik

Bir
rüyaya
dönmek
isteyecek
kadar
mutsuz
olmak
istemiyorum.

Gürdal Erdost
Ankara

Tribulans

Ne zaman
adın geçse
yüreğim
hava
boşluğunda.

Defne Sıdal
İstanbul

Devam Edelim

Kış sona erdi..
Buradan sonrasını
yalınayak devam edelim.
Gün sona erdi..
Buradan sonrasını
saklanarak devam edelim.
Aşk sona erdi..
Buradan sonrasını
yazarak devam edelim.

A. Lee
İzmir

ÇALIŞIRKEN

- Eee nerede kalmıştık!
- Ulan şimdi bize kızanlar, "hayvanoğlu hayvanlar" diyecek, sevenler de, "hayvan layn bunlar" diyecek!
- Yoklama yapalım mı, kim eksik!
- Biraz daha efendi susamaz mısın!
- Baba benimle bağlantan var mı, kayışı çekeyim mi!
- Yalnızlıkta yarı finale çıktım!
- Sen beni bekle bir kenarda bakiim, seninle ayrıca sevişeceğim!
- Bugün hava yer yer mutedil duygusal!
- Japonizm olayı bir başkadır be dostcan!
- 'Kadının Penceresi' programından sarkma!
- Senin dünyan animasyon olm!
- Sen sus vajinan monolog yapsın!
- Sizi iç dünyama soksam, sapık dersiniz özüm!
- Tashiim çok pistir, baştan söylüyim!
- Hadi ordan algı problemleri sen de!
- Kadın unsuru olarak derginizde yer almak istiyorum!
- Ya bu Freehand'de her şey var da, huzur yok!
- Hafız ya, senin şu götü fotoşopta bir küçültsek!
- Lucescu'yu babam gibi seviyorum!
- ValPeypir'im Keyli Minoj şu sıralar!
- Ooo hatun sütmüş, süt!
- Samuray'dan ofisboy olur mu!
- Kıtılama çay içenin, götü kanser olurmuş!
- Sana bir gönderme yapabilir miyim!
- Popüler olan ile popüler olmayı ayırmadan girişmek istiyorum bazen bütün insanlara!
- Pedlerimi biriktirip fal bakacağım!
- Beni olduğum gibi çiz!
- Ekşin adam ha!
- Buranın mimari dizaynı süpermiş!
- Hocam diyim mi sana hocam!
- Ne zaman işini seven insanlarla çalışacağız ya!
- Yazı tamam da harfleri biraz müstehcen!
- Bişey, bişeye benzer!
- Yaşlıyken ben onu yalayıp emebilir miydin!
- Ulan dergiyi yaparken elektrikler kesildi, kar yağdı galiba savaş da çıktı, bayram da geldi. Hadi hayırlısı!
- Hadi ordan algı problemleri sen de!
- Benim ağdamı kocam yapıyor ayol!
- Nerede büyüttün Erişim Paketini!
- Herkes kendi kaderini yaşar Saddaamm!
- Kedin, sevgilin ve kitabın var mı; tamam işte Cihangir'lisin!
- Oohhh ilk dergi bitti, hadi uyumaya!

14 Şubat 2003 Cuma • Haftada Bir Yayınlanır • İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Metin Üstündağ
Genel Yayın Yönetmeni: Metin Üstündağ • Editörler: Hatice Meryem, Mine Söğüt, Ferzende Kaya • Asistan: Evren Barn

Grafik Tasarım: Serdar Karataş • Dizgi: Cemal Vanlı • Genel Müdür: Orhan Açar • Satış Müdürü: Cüneyt Aydın

Adres: İstiklal Cad. Turhol Han. No:373 Daire:7 Beyoğlu/İSTANBUL • Tel: 0212 293 32 77 - 78 • Fax: 0212 293 32 79 • ISSN 1303 - 944X

Yayıncı: PAK Basın Yayın • Baskı: İllık Matbaası (0212 880 40 75) • Genel Dağıtım: DPP (0212 622 22 22)

Zekeriya Beyaz'ı aykırı fikirleriyle tanıyoruz. Dini yorumları, onun başını hep ağrıtıyor. "Kurban kesemeyen, tavuk kessin", "Türban, Kur'an'da yok" gibi tezleri ile büyük tartışma yarattı. Bir öğrencisi tarafından bıçaklı saldırıya uğradı, ağır yaralandı. Ama o asla susmadı... 'Devlete duyduğu derin aşk'la da ünlü olan Zekeriya hoca, şimdi de, 'Türk ailesini korumak' amacıyla, Ulusal Hakları ve Değerleri Koruma ve Geliştirme Derneği'ni kurdu. Bu derneği kurmasında, 'Çocuklar Duymasın' adlı televizyon dizisinin etkili olduğunu söylüyor ve ekliyor: "Bacak

kadar çocuk, babasına manitaların nasıl avlanacağını soruyor! Kız çocuğu, sevgilisinden ayrıldığı için intihar etmek istediğini açıklıyor! Böyle rezalet olur mu? Bu mu Türk ailesi?" diye tepki gösteriyor. M.Ü. İlahiyat Fakültesi Dekanı, Prof. Dr. Zekeriya Beyaz, işte bu konularla ilgili sorularımızı cevaplandırdı.

Porno Kişisel Bir Yorumdur

1 - Türkiye'de Zekeriya Beyaz denilince akla ilk olarak aşağıdakilerden hangisi gelir?

- a) İlahiyatçı dekan
- b) Laik dindar
- c) Şeriat düşmanı
- d) Devlet aşığı

c) Şeriat düşmanı

Neden?

- Aslında hepsi. Çünkü öyleyim. Bu arada şeriat din olarak algılanıyor. Şeriat bir yorumdur ve ben o yoruma karşıyım.

2 - Hayattaki en büyük korkunuz nedir?

- a) Kendinizi anlatamadan ölmeniz
- b) Bir otel odasında tutuklu kalmak
- c) Taliban'a esir düşmek
- d) Allah korkusu

c) Taliban'a esir düşmek

Neden?

- Kendimi anlatabildiğime inanıyorum. Allah'tan korku gelmeyeceğine inandığım için, ondan da korkmuyorum. Geriye Taliban kalıyor.

3 - Bu dünyada bir kadının en büyük şanssızlığı nedir?

- a) Türkiye'de doğmuş olması
- b) İlahiyatçı olması
- c) Erkekler
- d) Bir şeyhin ikinci karısı olmak

d) Bir şeyhin ikinci karısı olmak

Neden?

- Bu, kötü bir erkeğin eline düştüğünün göstergesidir.

4 - Hayattaki en büyük hedefiniz nedir?

- a) Ünlü bir din adamı olmak
- b) Cennete gitmek
- c) Moon Tarikatı'nı yenmek
- d) Türk ailesini korumak

d) Türk ailesini korumak

Neden?

- Türk ailesini korumak çok önemli. İyi bir aile tarafından yetiştirilmiş iyi bir birey, Moon Tarikatı'na karşı savaşır, cennet için de çalışır.

5 - İssız bir adaya düştünüz. 3 dilek hakkına sahipsiniz. Bunlar ne olur?

- a) 3 öğrenci
- b) 3 televizyon
- c) 3 mürid
- d) 3 kitap

d) 3 kitap

Neden?

- Kitaplar önemli çünkü. Kitaptan sonra televizyon, sonra da öğrenci isterim. Mürid kölelik ve en son isteyebileceğim bir şeydir.

6 - İslami konularda araştırma yapmasaydınız, ne araştırmak isterdiniz?

- a) Aşk
- b) Tarih
- c) Arkeoloji
- d) Uzak

b) Tarih

Neden?

- Geçmiş, günümüzü ve geleceği dolu dolu ve doğru yaşamak için tarihe ihtiyaç vardır. Tarihi iyi bilmek gerekiyor.

7 - İlahiyatçı olmasaydınız, ne olurdu?

- a) İmam
- b) İşadamı
- c) Siyasetçi
- d) Polis

c) Siyasetçi

Neden?

- Siyaset yöneticilik demektir. Halkı ve ülkeyi yönetmek kutsal bir görevdir.

8 - Bundan önceki hayatınızda kim olabiliirdiniz?

- a) Nasrettin Hoca
- b) Fatih Sultan Mehmet
- c) Marks
- d) Deli İbrahim

b) Fatih Sultan Mehmet

Neden?

- Aslında reenkamasyona inanmıyorum. Ama en yakın Fatih Sultan Mehmet.

9 - Aşağıdaki kavramlar size neyi çağırıyor?

Şeriat: Din adamlarının yorumu
Başörtüsü: Dinde, Kur'an'da yok
Porno: Kişisel yorum
Tavuk: Gazetecilerin yorumu

10 - Tannın kadınlara en büyük lütfü aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Doğurma vasfı
- b) Dişilik
- c) Cariyelik
- d) Erkek

a) Doğurma vasfı

Neden?

- Kadına üstünlük veren bir vasfı.

11 - Hayat felsefeniz aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Ne şişi yakarım, ne kebabı
- b) Büyük lokma yer, büyük konuşmam
- c) Ya deve güderim ya da giderim
- d) Ya seve seve ya döve döve

c) Ya deve güderim ya da giderim

Neden?

- Aslında deve işi. Arap işi, ben de bu yüzden pek sevmem. Ama ya bir şeye katlanırsın ya da gidersin.

13 - Batı kültürü içinde doğup yaşıyaydınız, ne olurdu?

- a) Rahip
- b) Hristiyan Demokrat
- c) Şövalye
- d) Filozof

c) Şövalye

Neden?

- Uzak varsayımlar pek ilgimi çekmiyor, ama şövalyeler savaşçıdır. Kötü olan her şeye karşı savaşmak gerek.

14 - Allah ..(neyi).. yazdıysa bozsun!

- a) Siyasal islamcı olmayı
- b) Vakit gazetesine manşet olmayı
- c) Reha Muhtar'a konuk olmayı
- d) Zekeriya Beyaz olmamayı

d) Zekeriya Beyaz olmamayı

Neden?

- Çünkü aynaya bakan herkes kendini en iyi görür.

15 - Hangi kurum olmasaydı, hayatımız zehir olurdu?

- a) Medya
- b) Silahlı kuvvetler
- c) Diyanet
- d) Üniversite

b) Silahlı kuvvetler

Neden?

- Saydığımız kurumların tamamı gerekli. Ama Silahlı Kuvvetler güvenlik ve huzuru ilgilendirdiği için ve huzursuz bir ortamda diğerleri olmayacağı için, o gerekli.

16 - İlkokuldan itibaren, çocuklara Atatürk sevgisi aşılamak için, "Atatürk olmasaydı şöyle olurdu?" gibi bir sürü örnek verilir... Sizce Atatürk olmasaydı, ne olurdu?

a) Biz olmazdık

- b) Din olmazdı
- c) Devlet olmazdı
- d) Hepsi

a) Biz olmazdık

Neden?

- Adımız Türkçe olmazdı o zaman. Bu da bizim yerimize başkalarının olacağını gösteriyor.

17 - Beş yıldızlı bir otele gittiğinizde, neye dikkat edersiniz?

- a) Odalarda televizyon olmamasına
- b) Tuzak kurulup kurulmadığına
- c) Temizliğe
- d) Hizmetin sınırsızlığına

d) Hizmetin sınırsızlığına

Neden?

- Bir kere odalarda televizyon varsa, CINE5 var demektir. Bu da tuzağa gerek bırakmıyor. Onun dışında sınırsız hizmet önemli.

18 - Evrim teorisi saçmadır. Çünkü...

- a) İnsanlar konuşur, maymunlar konuşmaz
- b) Allah vardır
- c) İnsanların atası Adem'dir
- d) Saçmadır işte

a) İnsanlar konuşur, maymunlar konuşmaz

Neden?

- Evrim teorisi büyük ölçüde doğru. İnsanların maymundan geldiği tezi yanlıştır.

19 - Devlete karşı çıkan....

- a) İnsan değildir
- b) Adam değildir
- c) Yoldan çıkmıştır
- d) Cehennemliktir

a) İnsan değildir

Neden?

- Çünkü devlet olmadan sosyal hayatın idame ettirilmesi ve insanların hür ve özgürce yaşamaları mümkün değildir.

20 - Doğrucu Davut hakkında ne düşünüyorsunuz?

- a) İlerici bir insan
- b) İyi bir vatan evladı
- c) Yoldan çıkmış biri
- d) Gericinin teki

b) İyi bir vatan evladı

Neden?

- Sordukları öyle söylüyor.